

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

ELŐFIZETÉS ÁR.
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bérmentelen levelek csak ismert kesztől fogadtatnak el.
 Kóriratok nem adtnak vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozás minden garmondsor díja 20 kr.

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes sor után 1 kr.
 Asonfélék bérlet 50 kr.
 Kiemelt díjazású a körrel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden 10 centiméter után 5 kr számítanak.
 Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdába küldendők.

Jelentés

a magyarnyelvet s népnevelést Zemplénavarmegyében terjesztő egyesület 1889. évi működéséről.

(Folytatás és vége.)

Tisztelt Közgyűlés!

Az ovodák létesítése után második évkezdéskor volt egyesületünk kezében, célja: a magyarosodás, a magyar nemzeti kultúra terjesztésének, fejlesztésének elérésében, a tanítóknak pénzjutalomban való részesítés által is buzdítása, az etéren való lelkes, odaadó működésre. Ily célból leendő szétosztás végett ez évben 300 frot kért s nyert egyesületünk a vármegyei közművelődési pótadóból, melyből vármegyénk közszeretben álló tanfelügyelője útján s ajánlatára Schmidt József n. domásai, Fiala János kelcei, Veszperényi József örmezői, Balázs Mihály szinnai, Hramecz János cz. bélai, Müller János udvai, Ragyák János szacsuri, Kmetti Lenárd a. körtvélyesi, Figula József vásárhelyi, Kolyvoska József n. dobrai, Vargovics Mihály, zsalobinai, Dorcsák Alajos cz. hosszmezői, Lukács János gálszécsi, Onderusz József n. kemencei, Klin János ulics-krivai, Petrus János vásárhelyi, Csaszin Albert klenovai, Hornyák János dubrókai, Romza Sándor n. polenai, Takács Péter pcsolinai, Kopinecz Antal isztáncsi, Krafcsik András b. ujlaki, Hreskó István n. ruszkai, Horváth János l. volyai, Nyitray József lasztoméri, Molnár István b. ujlaki, Egyed István m. izségi, Loykó Imre pazdicsi, Turia Károly v. hosszmezői felekezeti és Marikovszky János egresi községi iskolai tanítók 10—10 fttal lettek jutalmazva.

Lehetnek talán, kiknek kifogásuk van a jutalmazásra fordított összegnek ily kis mennyiségben történt szétosztása ellen; azonban tekintetbe véve vármegyénk nagy kiterjedését s épen a magyarosodás terjesztésére legnagyobb tért szolgáltató vidékek tanítóinak nagy számát s oly csekély javadalmazását, hogy ez összeg készpénzben nyert fizetésüknek sokszor negyedrésszel, harmadával, sőt felével felér; tekintetbe véve, hogy jóraváló tanítóknál nem annyira, sőt nem is a pénz, hanem az azzal járó elismerés, méltánylás az, mi új erőt ad sokszor küzdelmes munkájához, felfrissíti a működése közben oly sokszor tapasztalt félreismertetés s méltánytalanság szibbasztó hatása alatt lankadozó, csüggedező munkakedvét: nem lehet, nem helyeselni ez eljárást, melyet különben is célszerűnek s a kívánt eredmény elérésére jó-

nak bizonyítani lenni, a magyarnyelv tanítás terén tanítóink által a múlt évben is feltüntetett eredmény, melyért fogadják egyesületünk elismerését s köszönetét e helyen azok is, kikhez a múlt évben, az e célra évenként fordítható összeg csekélyisége miatt, nem volt alkalmunk ezt anyagi jutalom kíséretében juttatni el.

Tanszerekre ez évben a lasztóci gk. iskola részére 39 ft 90 krt kért s nyert egyesületünk a km. pótadóból; mely összegben kívül saját pénztárából is 60 frot adott ki e célra.

Ennyi az szorosán véve, mit egyesületünk a lefolyt 1889. évben alapszabályainkban kifejezett céljainak a magyarnyelv és népnevelésnek a népoktatást közvetítő intézetek vagy iskolák, különösen ovodák segélyezése vagy létesítése, jutalomdíjak kiosztása és ismeretterjesztés útján való előmozdítása fejlesztésére tett. — Segélyeztünk ovodákat, igyekeztünk oda hatni, hogy minél több községben létesüljenek kisdedovó intézetek; — jutalmaztunk tanítókat, hogy a magyarnyelv tanítása s a magyarosodás terjesztése körüli serényebb munkálkodásra némi ösztönt adjunk azoknak, kiknek talán erre szükségük van, vagy mindig jóleső elismerésben részesítsük a haza hű nap-számóit!

De mivel tudjuk azt, hogy mint minden téren, úgy a mi egyesületünk működési terén is igen nagy jelentőségű az anyag, a pénz; s mivel azon tapasztalatra jutott egyesületünk, hogy a zugiskolák számainak örvendetes apadása folytán, egyesületünk e címen bevett jövedelme évenként csökken, míg a segélyezett ovodák számának növekedése következtében kiadásaink évről évre szaporodnak; alaptökének növelése céljából augusztus havi kp. választmányi ülésünkben utasítottuk volt egyesületünk két tagját, hogy 50 db perselyt rendeljenek meg, s azoknak elhelyezését is eszközöljék. — Hogy mily összeggel növeltük ez intézkedésünk által egyesületünk alaptökéjét: ma még nem tudjuk. — Reméljük azonban, hogy vármegyénk lelkes honleányai, kikre ez intézkedésünk sikerének előmozdításánál különösen számítottunk, mindent megtesznek arra nézve, hogy bizonyára előtűnik is szép és nemes működésünk legfőbb eszközének megszerzésére irányuló amaz intézkedésünknek kívánt eredménye el ne maradjon!

Másik jövedelmi forrása volt egyesületünknek még a múlt évben is a zugiskola-bírság. Ezen forrásból azonban ez évben a fentebb jelzett körülménnyel fogva tetemesen kevesebb összeg (csak 732 ft) folyt be egyesületünk pénztárába,

mint az 1888-ik évben, a mikor az e címen begyűlt összeg meghaladta az 1400 frot.

Tagsági díjakból, alapítványi tőkék kamataiból is csak 150 ft jött be a múlt évben egyesületi pénztárnokunk kezébe.*)

A nagyméltóságú vallás- s közoktatásügyi m. kir. miniszteriumtól nyert összegben s a fentebb jelzett, egyes ovodák fenntartására adományozott s fordított összegeken kívül, egyesületünk alapítókegye gyarapítására a „Zemplénavarmegyei iparbank” az 1889. évben is 20 forintot volt szives adományozni.

De hadd álljon itt egyesületünk vagyoni állapotának feltüntetésére s kezelésére vonatkozólag az egyesületi I. alelnök elnökle alatt Dongó Gy. Géza és Kecskés Antal egyesületi szárvizsgálók által megejtett pénztárvizsgálóról, nevezett egyesületi tagok általi f. évi közgyűlésünk elé terjesztett jelentés kivonatos másolata a következőkben: »Bydeskuthy Sándor egyesületi pénztárnoknak az 1890. évi június hó 8-ig terjedő számadását kellő részletességgel megvizsgálván, ez időszaki napló számadást végeredményében 4563 ft 50 krnyi bevétellel, 953 ft 65 krnyi kiadással helyesnek találtuk s a vizsgálati napon jelentkező pénzmaradványt 3609 ft 88 krban állapítottak meg. — Ezután a pénzmaradvány fedezetét képező tizenegyrendbeli betétikönyvecskét felszámolván, találtunk fedezetül szabályos módon kezelve 3609 ft 88 krt. Mely összegből 987 ft 20 kr. a gálszécsi takarékpénztárban, a többi pénzkészlet pedig a sátoralja ujhelyi pénztárakban kezeltek.

Az 1889. évi számadás mérlegét a következőkben van szerencsénk felmutatni:

I. Bevételek:

1. Pénztári maradvány	3244 ft 88 kr.
2. Tagsági díjakból befolyt	115 ft — kr.
3. A közművelődési alaptól	1230 ft 41 kr.
4. Bírásppénzekből	722 ft — kr.
5. Kamatokból	34 ft 26 kr.
6. Adományokból	20 ft — kr.
Összesen:	5366 ft 55 kr.

II. Kiadások:

1. Ovodák segélyezésére	1225 ft — kr.
2. Tanszerekre	60 ft — kr.

*) Lehetséges, hogy a járásköri elnököknél is van e címen bizonyos, a központba még be nem szolgáltatott összeg. De ha van is kúnn valami: ez összeg semmi esetre sem leendő olyan, mely igazolatlaná tenné f. évi közgyűlésünknek a tagsági díjak rendetlen, vagy épen nem fizetése feletti közmegebotránkozását, s feleslegessé az ezen állapot megszüntetésére nézve megkezdett intézkedéseket!

TÁRCA.

Hegyaljáról-hegytetőkre.

Zsigó Endre kedves bátyámnak, szives üdvözléssel, Szalacson).

— A „Zemplén” eredeti tárcája —

(Folytatás.)

Julius 8-án reggel fél órakor utnak indult három tagból álló seregünk; utra való pompás kávé, szívesítőtől Zsigó bátyám maga égette szilvapálinkája szolgált. A menedékház tornácán hófehér terítővel fedett asztalnál elköltött reggeli mellett olvastuk a sílra ragasztott ezer névjegy között, hogy már egy hónap előtt megfürdött az előtűnik levő „hosszútóban” két zempléni turista — kalapja. Megvizsgálatódtunk, hogy csak ennyiben előztek meg és mentünk előre a cél felé.

A Gerlachfalvi és nagyszalóki csucok képezte felkai völgyben haladtunk előre. A nap ép akkor jött fel a hegyormok mögül. A völgy két oldalát képező kopasz sziklafalakon visszaverődik a hajnali nap rózsaszínű aranyos fénye; s a sárga, szürke és fekete mohhal fűdött bércek simának látszanak a távol ködében, a nap sugár kévái olyanná teszik a sziklafalat, mintha óriás szövetek volnának redőbe szedve rajtuk, csudás szürkés-zöld, rózsaszín és aranyba játszó színvegyülekben, és ott hol a szikla bemélyed fehér volantok látszanak a tündéreknek való szövetben. Sokat foglalkoztam női ruhákkal, de ilyen szépet nem láttam még soha.

Különben szép itt minden, előtűnik terül a „felkai tó” smaragd színű napsugártól ezüst csillámmal fedett tüköre, 20—22 ölnyi magassból ömlik belé a hosszú tó vize, mely a virágos kerten keresztül kanyarogva, részben az utunk fölött kinyíló magas szikla falról permetezik, mint az »örökös eső«.

Hát még a „virágos kert”, milyen bájoló hatású e kopár szikla között. A tenger színe fölött 1793 méter magasságban egy nagy kerek tért lát szemünk, üde zöld virágos pázsitos rét, ott bujálkodik rajta a legszebb égszínkének nefelejts, a ranunculus sárga és a saxifraga (kötör) apró fehér virága, vegyítve a sisak virág (aconitum) kék csengetyűivel. A hajnali szellő végig suhan a virágos réten, széthordja illatát. Az ünnepies csendet, mely körül fog, nem zavarja más, mint a távolban felhangzó pásztorokúrt méla hangja, mely mint édes-bus haragszó zeng át felénk a magassból; mind ennek összehatása Isten imádni készit a természet e magasztos templomában. Négy öt perc múlva vastag hórétegen haladtunk már, aztán az összéb szorult réten sziklatömegek között bukdácsolva. A Hunfalvi menedékházról számított 3 1/2 óra alatt érjük a hosszú tó (1931m) partjait, melyben a gerlachfalvi csuc ormai fűrésztik lábukat, a tóig nyúlik le egy széles törmelék vonal, ezen csuszott le 1888-ban egy lengyel turista, ki vezetőjével megtévedt a csucson. A vezető Machler János szörnyet halt, Jan Brandist fenntartotta esésében egy utjában álló szikla; de lábát törve, órákig kellett feküdni holt társa mellett, míg vé-

letlenül arra vetődő turisták meg nem szabadították kinos helyzetéből. Könnyen érthető, hogy sok ember csudálkozik azon az élvezeten, hogy vannak emberek, a kik nagy gyönyörűséget találnak abban, ha nagy fáradsággal felmásznak egy hegyre azért, hogy onnan aztán lenézhessenek, vagy leeshessenek.

Innen 3/4 óra alatt jutunk fel a lengyel nyereg. Mintha a hullámzó tenger kövé vált volna olyan szikla hullámokon lépkedünk félóráig, alattunk zug. csattog, szűkebb helyeken csak kortyog a még meg nem kövült víz, vagy talán a sziklák alatt egy a hosszútóba siető forrás. A lengyel nyereg gerincéig szédületes keskeny ösvény próbálja meg az embert, de a nyeregbe érve kárpótol az első havasi szegfű parányi rózsaszínű virága a melyet a 2196 m. magassban találtam. Hogy illendően megbecsüljem, emlékül a feleségemnek adtam. Éjszakának a Jeges tó terül előtűnik; most 1889. és július 8-án, midőn otthon S.-a.-Ujhelyben 20—25°R. melegben sinylódik az emberiség, itt egy 16 hektár kiterjedésű tó befagyva teljesen. Valódi holdbeli tájkép, minden köből. Egy nagy völgy teleszórva sziklával, középen a zöldes fehér jeges tó. Néma csönd, nem hallik ide madárának, egy kietlen vigasztalan kopár hegyoldal a kép háttére roppant sziklakkal beszőrva. Erről a helyről dobhatja le Jókai a »jövő század regényében« Szassza asszony által a bécsi bank pénzéből öntött 8 arany és 8 ezüst ágyut. Ha feltudja ide hozni, nincs is mit tenni vele, mint ebbe a jég Wertheimba betenni, mert innen el nem viszi re-

3. Egyleti jegyző tiszteletdíja	130 ft — kr.
4. Nyomtatványokra	7 ft 50 kr.
5. Vegyes kiadásokra	17 ft — kr.
Összesen:	1439 ft 50 kr.

Az 1890. évre áthozott pénzmaradvány tehát 3927 ft 05 kr.

Ehhez járul még:
1. Alapítványi kötvényekben 1500 ft — kr.
2. Kamat követelésekben körülbelől 400 ft — kr.

Vagyoni állapot tehát az 1889. év végén illetőleg 1890. elején 5827 ft 05 kr. Ennyi egyesületünk ez időszerűtől vagyona.

Bizony nagyon kevés arra, hogy önerőnkön, magunkra maradványunk egy percig is megfélemlítsünk azon kötelezettségeknek, melyeket óvodánk felállítására alkalmával magunkra vállaltunk. Ez az oka annak, hogy az óvodák részére tett ajánlatainkat, fenntartásukra megszavazott évi segélyeink megfizetését mindig azon feltételhez kötöttük, hogy aztán csak addig teherjük, míg a vm. közművelődési pótadó szedetik s míg az abból kért segélyösszegeket a tek. közigazgatási bizottság egyesületünk részére megszavazza s kiutalványozza.

Ez adó állása az 1889. év végén a következő volt:

1. 1883. évi pénzmaradvány	11442 ft 91 1/2 kr.
2. 1889. évi bevétel	6484 ft 70 1/2 kr.
Összesen	17927 ft 62 kr.
3. 1889. évi kiadás	1570 ft 31 kr.
4. 1889. évi pénzmaradvány	16357 ft 31 kr.
5. Hátralék a 10 szolgab. jár.	5541 ft 22 1/2 kr.
Pénzmaradvány összesen	21898 ft 53 1/2 kr.

Ezek azok miket egyesületünk múlt évi működéséről, vagyoni állapotáról, életéről s ennek egyik legfőbb forrásáról vázlatosan elmondani szükségesnek láttunk. S ha végül megemlítjük még azt, hogy egyesületünk a múlt évben egy köz s négy központi választmányi ülést tartott, mely üléseinken főispán ur ő méltósága háromszor szerencsétlenül megjelentével bennünket; ha felémlik, hogy egyesületünk két tagja főtisztelendő Fodor Sándor s tek. Habina Péter urak, hivatali felsőbb hatóságai által más vármegyékbe lett áthelyeztetésük következtében az egyesületünkben viselt ovoda felügyelői, illetőleg jegyzői tisztségről lemondtak; s ha jelezzük végül, hogy a vármegyénkben idegenhangzású névvel bíró községek neveinek megmagyarosítása céljából véleményes jelentéstételt végett egyesületünk kebeléből kiküldött bizottság nagy munkájában már jóelőre haladt: minden az 1889. évben történt életmozgásait felemlítők egyesületünknek s nincs más teendőnk hátra, mint szíves türelméért köszönetet mondani a T. Közigyelésnek s kérni egyesületünknek minden egyes tagját, hogy e jelentésünkből tanúságot merítve, látva, hogy mily nagy mező van még előttünk, mily sok a teendő, hogy kifizetést célunkat megközelítsük; látva a dicső példát, a melylyel a nemzeti kulturánk feje halad előttünk: újult erővel, újult munkakedvvel fogjanak ez évben magasabb célunk támogatásához; mert csak így remélhető, hogy Isten segédelmével megközelíthetjük, . . . idővel talán elérhetjük azt.

Isten segédelmével, mely a hű munkást soha nem hagyja el, előre tehát!
S.-a. Ujhely, 1890. május 31.

Andrássy Tivadar gf., **Prámer Alajos**,
egyesületi elnök. egyesül. I. alelnök.
Csánky Gyula,
egyesül. titkár.

pülögép nélkül Lábunk alatt omlik a görgeteg, dolga van a hegymászó botnak, míg leürünk a tó mellé. Innen balra kanyarodva darabig megint kőtengeren haladunk tovább. Vár nagysága sziklák hevernek a völgyben, ezeket kerülgetve dicsérjük magunkban a burkus Hohenlohe herceg ő kegyelmességét a ki a *halas tóhoz vezető litroni és csehtó-völgyet* vadászati tekintetek miatt betiltotta és nekünk ezen kietlen völgyön kell járunk; de ime, ő hercegsége a zergéinek nem tilthatta el a szabad mászkálást, — mert amott egy sárga pontot mutat vezetünk; az ő gyakorlott szeme üveg nélkül is meglátja, a mit mi távcsövel, hogy a szikla mellett mozdulatlanul állva figyel minket egy nagy him zerge, közöttünk a nagy mély völgy, mesze vagyunk egymástól; de karjaink mozgása még is gyanus dolog ebben a pusztaságban; mert nagyot szökik a bak, a meredek falnak rohanva, hol mi megálló pontot se látunk, ott bizton rohanva tűnik el előttünk a megriadt állat. Nehány perc és kárpótolva vagyunk. Éles sivitő fütty hasítja a léget, egy mélyedésemből feltűnik egy nagy nőstény zerge vörös sárga alakja utána a gida és csak harmadiknak a him. Ugy látszik az *antilope* faj udvarias népség, így jár az őz is, előre bocsátva a dímát. Minket egy nagy szikla főd el, nyugodtan legel a három állat. Gyönyörködhetünk az előttünk álló képben a távcsövön, tanakodva, hogy melyik a bak, melyet csak karesubb feje és párhuzamosabb szarvai különböztetnek a mástól; hosszú fekete szőrű »szakalát,« melyet kalapdiszinek visel a vadász. nem láthatjuk; mert szemben áll velünk, az pedig nem az állán, hanem ott van a hol a

Vármegyei ügyek.

Törvényhatósági utadó-ügy. Ez új adónem alapjának összehírása vármegyénk egész területén munkában van Ugy a községi, mint a körjegyzők serényen dolgoznak a korosztályosok és az állami adót fizetők lajstromainak elkészítésén. Minthogy azonban a részletekre nézve sok aprólékos útmutatásra van szükség: vármegyénk alispánja akként rendelkezett, hogy az egyes szolgabírói járások területén lévő jegyzőket a járás székhelyére összehívatta s az egyértelmű munkát biztosítása tekintetéből a főszámvévőt és alszámvévőt utbaigazító tanácsadás végett a helyszínére kiküldötte; és pedig a szóbanlévő ügy fölött szakértekeztet les: *jun. 23-án* S.-a. Ujhelyben és N.-Mihályban; *jun. 24-én* K.-Helmecezen és Varannón; *jun. 25-én* Tokajban és Homonnán; *jun. 26-án* Szinnán és Szerencsen; *jun. 28-án* Sztrópkón és Gálszécsen. E praktikus példát bizonyára a többi vármegyék törvényhatósága is követni fogja.

Népszámlálás. A belügyminiszter elrendelte, hogy az 1891. év elején megkezdendő népszámlási munkálatok megkönnyebítése tekintetéből a házak külön megszámoltassanak.

Vámmentesség. A kereskedelmi miniszter leiratában tudatta, hogy az állami közutak építésénél és fenntartásánál közreműködő fuvarok vámmentességet fognak élvezni, s e célból a kir. építészeti hivatalok által igazolványokkal fognak ellátni.

Vasúti új állomás. A kereskedelmi miniszter a közigazg. bizottság kérésére megengedte, hogy a vellejti vasúti megállóhely rendes vasúti állomássá átalakíttassék, s az állomás magán távriatok felvételére és kezelésére is berendeztesék.

Hírek a nagyvilágból.

A muszka cár és családja hirtelen elhagyta Szentpétervárt és a gacsina palotából Peterhofba, az Alexandra-villába költöztek át. A cári családnak e kényszerült utazását a nihilistáknak újabb merényletekre való és felfedezett készülődésével hozzák kapcsolatba.

Az orosz trónörökös f. évi augusztus 1-én indul világ körül vezető útjára.

Milán király mint hírlík, állandóan Belgrádban fog lakni, hogy minden idejét fia nevelésének szentelje.

Császárok találkozója. Királyunk és Vilmos német császár *Liegnisben* találkozni fognak, hogy egymáshoz való szövetségüknek változatlan viszonyát ország világ előtt bizonyítsák. *A Nordd. Allg. Ztg.* írja, hogy Vilmos császár találkozni fog Sándor cárral is. A német császárt oroszországi útjára *Caprivi* birodalmi kancellár is elkíséri.

Carnot francia köztársasági elnököt a *Szent-András-rend* gyémánt jelvényeivel ajándékozta meg III. Sándor muszka császár

Spanyolországból kolera-hírek érkeztek. *Puebla de Zugar* nevű községben kilenc egyén betegedett meg gyanus körülmények között s közülök négy meghalt.

vaddisznó leghosszabb és legerősebb sertéje. Mig megtanuljuk vezetőlétkől, hogy a zerge színe télen fekete tavasszal sárga, mely őszre barnába megy át: befejezik a modell állást a zergék, és repülnek tovább szikláról-sziklára szökve és még soká halani lehet a futó vad nyomán a gördülő követ.

Ezen eleven kép után nem sokára élénk tárul egy napsugaras, verőfényes gyönyörű tájkép. A *poduplaski* völgy ez. A kopár sziklák aljában mindig lejjebb száll a völgy, innen újra kezdődik a füves talaj, követi a boróka bozótos csaltija, lent a mélyben óriás fenyesek koronája övezi a tájat, fölöttük égbe meredő szikla csucok; a *hunyfalvi* hágó alatt egy katlan tele a viruló füvel, balra a hegyderékán egy mélyedésben nagy tő tükre csillog élénk, 100 méter magasból hull le belőle az ezüstös habba tört vizes sugára: melynek légbeszórt csöppjeit meganyozza a nap és arany hidat fest a tó földe. Leírhatatlanul szép e tájkép és ha könnybe lábadt szemünk a Teremtőt keresték a kék aether tengerében, azt nem szégyelhetette eszünk.

Hohenlohe herceg ur vendégszeretelmességéből jartunk ezen az uton, természetes, hogy most 12 órák, a völgy mély zugában rejtett hercegi vadászháznál akartuk megköszönni a nyert élvezetet; de biz arra is reá volt írva ékes német nyelven, hogy: »tilos a bemenet.« »Jobbra néz!« commandiroz a nemzetőr kapitány. »Kutyának parancsolsz, azért is balra nézek« mondja a nemes köztívész és úgy tőn, miként beszéle.

Mi is bekopogtattunk illendően a vadászlakba, mely fából összeróvott helybeli építmény.

Hírek az országból.

Bethlen gf. földművelésügyi miniszter, a temesvári kiállítás ügyében nála járt küldöttség előtt abbéli meggyőződésének adott kifejezést, hogy a kormány elérkezettnek látja a időt, mikor a vidékeknek kiválóbb városait is hathatósan támogatni kell. Részeről megígérte, hogy a vidéki központok felvirágoztatására minden lehető el fog követni.

Állami rovartani állomás. *Bethlen* gr. földm. miniszter az eddig fenállott filloxera-kísérleti állomást megszüntette és helyette az állami rovartani állomást létesítette; melynek főnökévé *Horváth Géza* dr.. a volt állomás főnökét, nevezte ki.

Különtélek.

(**Ruttkayné Kossuth-Lujza**) asszony, mint azt már a »Zemplén« f. évi 10. számában részletebben megírtuk, Turinból levéllileg ígéretet tett Ujhelyben lakó rokonainak és barátainak, hogy őket lehetőleg mielőbb meglátogatja. Ugy értesülünk, hogy *Ruttkayné* ígéretét e napokban beváltja, Ujhelybe érkezik és *Matolay-Szerdahelyi Amália* öngyáságának vendége lesz. A kitünő vendég illő fogadására hölgy-körökben mozgalom indult meg. Gyűjtést rendeznek egy értékesebb virágcsokorra, melyet ünnepiesen szándékoznak átnyújtani megérkezésekor. Szó van arról is, hogy ha, mint remélik, a gyűjtésből felesleg marad, abból alapítványt tesznek a látogatás emlékéül az árvaház alap javára. *Ruttkayné* nagyon rövidre szabta Ujhelyben való tartózkodásának idejét s annak is egy részét kirándulásokra Borsiba és Széphalomra akarja fordítani. Tervbe van véve az is, hogy tiszteletére diszebedet rendeznek, ha t. i. *Ruttkayné*, ki az ünnepeltetéseket nem kedveli, ahhoz beléegyezését adja. Egyébként mindezeknek megszélése végett ma d. e. *Matolai Etele* alispán lakásán értekezletet tartanak s ugyanekkor a fogadtatás részleteit is megállapítják.

(**Személyi hírek.**) *Acsádi Jenő* kir. mérnök és *Kemény Simon* kir. segéd mérnök a Zemplénvárm. államépítészeti hivatalhoz helyeztettek át. — *Tóth István* közig. gyakornok tb. aljegyző az ujhelyi kir. törvényszékhez joggyakornokká nevezetett ki. — *Staudt János* p. ü. gyakornokot a pénzügyminiszter állami adóvégrehajtóvá nevezte ki.

(**Az ujhelyi főgimnázium ügye.**) A vallás és közoktatásügyi miniszter leiratában tudatta, hogy az ujhelyi nagy-gimnázium kiegészítésének kérdésében csak abban az esetben hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni, ha Ujhely város közönsége az évi fenntartás költségeihez megfelelő összeggel hozzájárulni késznek nyilatkozik.

(**Nem marokkói, de olasz sáska.**) *Horváth Géza* dr., az országos rovartani állomás főnöke, mult csütörtökön itt járt s megszemlélte a sáska-tól elborított *Bárványos*-t a pataki határban. Nagy megkönnyebbedésünkre szolgált tőle hallani, hogy a vármegyénk területén eddig a s. pataki, b.-olaszii és ujhelyi határokon felfedezett sáskák nem a marokkói szultán kised országából kiszorult, borzasztó étvágyu rajoktól, hanem a velünk jó lábon álló olasz király országában otthonos és kevésbé veszedelemes sáskától erednek, u. n. *olasszáska* (*Caloptenus italicus locusta*) Egyébként tudós főorvosunk *Chyzer Kornél* dr. véleményeszerint a *kabóca*, a *marokkói* és az *olasszáska* között csak a külsőre nézve van különbség, de jövetágyra nézve egymással egyezők. Lényeges különbség

Magas szál hórihorgos szőke vadász nyitott ajtót, generális színű blouze-ához furcsán állott a térdig érő fekete bőr kimondhatatlan, pusztá térd, fejnélküli (legalább nem kell stoppolni) harisnya és nagy szegekkel kivert nehéz saru. Pálkánk jó reggelt kívántam *Hermann* (de nem *Ottó*) nyelvéen, mire magához tért *Meier*, *Müller*. *Huber* vagy *Sulze* ur, már el is terjedt a szobában a jó szilvórium illat, mit *Kirner* uram kikapott a letett »rucksackból.« Kerult ki abból rögtön sódar, paprikás szalona, szalámi, cipő, mire a »jáger« észrevette magát, már szívesen látott vendégi voltunk; hanem azért kivonult a szobából' vezetőnkkel együtt a ház elé, a mi elemozsinánkból falatozni, hogy meg ne lepjen nála véletlenül egy főbb tisztje két utazó magyart, mert ez állásába kerülhet. — Ilyen a német vendégszeretet Magyarországon, milyen lehet még otthon!

Egy órai pihenés után ezen a Tátra legmélyebben kivágott völgyében, rohanó Bialka vize mentén, d. u. 1/2 5 órákor értünk a »Halas tó« melletti menedékházhoz. Sűrű fenyesek között haladva, csak imitt amott tünt fel a tisztáson egy-egy erdei tanya, melyben az itt nyaraló tehén csorda gazdája üzi a tejjgazdaságot. A falban egy nyílást hagytak ablaknak, egyet ajtónak, a tetején egy lyukat a füstnek, ebből áll az »architectura.«

Ezer méternél magasabb sziklafalakkal körülvett gömbölyű medencében fénylik a *Halastó* tüköre, (1384m.) melyben élénken verődnek vissza a körülöfögő sziklák merev élei, a tőig terjedő hómezők, a hegyről leomló görgeteg fehér képe és a déli oldalon a tó színeig ereszkedő törpe fenyő

Folytatás a mellékleten.

tehát a kettő között nincs. Az egyik eb, a másik kutya. Mi is az ő véleményéhez csatlakozunk s hozzáteszzük, hogy a veszedelem nem a sáska fajától, hanem annak számától függ. Az pedig bizonyos, hogy a mondott területeken, kivált pedig a b.-olaszi határban és a Bálványoson, annyi az olasz sáska, mintha csak sűrűn elvetett magból kélt volna ki úgy mutat tőlük a kaszálók zöld bársonya, mintha téntával lenne belocsolva. Egyébként a marokkói- és az olasz sáska között az a szembeötlő külső különbség van hogy amaz a nyakán egy sárgaszínű és X formájú keresztet visel, az olasz sáskanak pedig nincs keresztje. Mikor megszárnasodnak, az olasz sáskanak alsó, a szárnyfedők alá rejtett s csak repülés közben látható szárnyai olyan szép pirosak, mint az őszi barack virágja; a marokkói sáskanak alsó és felső szárnyai színtelenek. Étvágyuk irányára nézve is van köztük különbség. Az olasz sáska a kaszálókön szeret lakmározni, a marokkói sáska ellenben nem válogatós, mindent felfal, ami útjába esik, zöld és felfalható. *Horváth dr.* a ciprusi váson sövényekkel teljesített irtás módját helyesnek találta, csak azt jegyezte meg, hogy a gödörbe terelés felesleges fáradság. Az olasz sáskák regejét, mikor már a ciprusi sövény nyilásába beszorították, seprőkkel vagy vesszőcsomókkal agyon kell verni. Legkönyebben pedig s legkevesebb fáradsággal irthatók tavasszal, mikor a petéből kikelvének, kisebb-nagyobb halmokba összegyűlvén egymás hátán nyúzsognak. Ilyenkor péppé taposhatók, vagy nyirfaseprőkkel agyon paskolhatók. *Horváth dr.* rendszere szerint a pataki és b.-olaszi határokon ciprusi sövényekkel végzik az irtás munkáját. Az új helyi határban, a Nyomárkay-féle tanyához tartozó legelőn, hol a sáskák aránylag a legkisebb mennyiségben jelentkeztek, jókedvű gyerekek a lepkefogó hálózathoz hasonló eszközzel fogdoszák össze a repülőfélben lévő sáskákat. Az összehúzóást a szárnyas sáskák ellen is sikerrel lehet alkalmazni, ha erre az idő kedvező t. i. borult, vagy esős. Örömről szolgál jelenthetni, hogy az irtásra nézve meglehetősen alkalmasan időjárás dacára egy a Bálványoson mint B.-Olaszi határában, ciprusi sövények és kényszer-munkások segítségével, sok-sok milliónyi sáskát elpusztítottak. — Még két dolgot kell helyreigazítanunk. Mult számunkban írtuk, hogy *B.-Szerdahely* határában is találtak sáskát. E hírek valóságát a hatósági utánjárás nem erősítette meg; továbbá pozitív dologként írtuk, hogy 1847-ben vármegyénk területén az egyiptomi sáska pusztított. A levéltári kutatások e tekintetben nem szolgáltatnak kétségtelen bizonyosságokat. Tény az, hogy *Szemeré B.* akkori belügyminister rendeletet intézett a vármegyéhez, melyben a sáskajárást figyelmeztet; tény az is, hogy egy befőttes formájú és nagyságu üvegen teljesen kifejlett sáskák vannak emlékeztet okáért elhelyezve az archivumban; de a közelebbi adatok hiányozván, meg kell jegyeznünk, hogy a mi „örög uraink“ 1847-ből sáskajárára nem emlékeznek.

(A f. hó 17-iki napfogyatkozást) csillagászok és nem csillagászok kedvük szerint szemlélhették. Érdekes volt tapasztalni, amint az izzó égi test

körongja alsó fele részében fokozatosan elsötétült s melegítő erejében is megfogyatkozott. *Ó-Gyallán, Kis-Kartalán* és *Herényben* sok, igen jól sikerült fényképet vettek föl a csillagvizsgálók. Fényképeik a tudomány előrehaladására nézve megbecsülhetetlen értékkel bírnak.

(Az időjárás) e héten is mostoha volt az aratáshoz készülő gazdaközönségre nézve s édesanyai szeretetet tanúsított a ma-holnap szárnyaire kelő sáskák irányában. Borús, esős vagy szeles időben a hőmérő 9—14 fok között ingadozott.

(Arvaház.) A s.-a.-új helyi árvasegélyző és jótékony egyesület f. hó 15-én tartott ülésében elfogadta az árvaház építésére vonatkozó tervezetet és a *Háber Gyula* építészszel 4700 ft erejéig megkötött szerződést. Másnap adta át *Wallis Gyuláné* grófasszony képviselője, *Bydeskuthy Sándor*, a Hecskén lévő, mintegy három holdnyi ajándékozott földterületet a rajta lévő Rákóczi-féle kastély rommaradványaival, melynek anyagát az építkezéshez felhasználják. Jelen voltak az átvételnél: *Matolay Etele* egyesületi elnök, *Matolay Eteléné*, özv. *Boruth Elemérné*, *Lácsay Elekné*, *Prámer Alajos*, *Hönsch Dezső*, kir. főmérnök, *Hornay Béla dr.*, és *Enyicskay Gábor* váll. tagok. Az emberszeretet által az árvának emelendő hajlék építése immár fogantatban van.

(A női ipariskola) vasárnap f. hó 29-én saját helyiséggel (papsorutca) a tanulók kézimunkáiból kiállítás rendez, mely kiállításra a szülők s az érdeklődők figyelmét felhívjuk.

(Halálhíradás.) Mély részvételt vettük és adjuk a következő gyászjelentéseket: Özv. Csiszár Istvánné szül. Pollák Katalin, Csiszár Irma férj. Gaál Sándorné saját és férje, valamint gyermekei: Sándor, Emma, Jenő, Margit és Sárika; továbbá Csiszár Béla, Csiszár Árpád és neje szül. Bodnár Ilona s gyermeke Árpád és számos rokonság nevében, mély fájdalommal jelentik forrón szeretett férje, apjuk, apósuk s nagyapjuk marosvásárhelyi *Csiszár Istvánnak* f. hó 13-án éjjeli 1/4 12 órakor, életének 79-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyász elhunytát. A boldogultnak hűlt tete meit Varannón f. hó 15-én délután 4 órakor az ágostai hitvallás szertartása szerint nagy részvét közt helyezték örök nyugalomra. — *Matavovszky János* a Hadik-Barkóczi grófi uradalomnak nyugalmazott igazgatója Mecsedelfalván, folyó évi június hó 13-án, életének 83. évében elhunyt. Temetés Csőtörtőkfalván f. hó 15-én ment végbe általános részvét mellett. — Béke poraikra!

(Meghívó) a s.-a.-új helyi polgári olvasóköri által f. évi július 6-án vasárnap a „Torzsáson“ tartandó zárkörü nyári mulatságra. Margitai József dr. elnök. Bánóczy Kálmán, alelnök. Kende Antal jegyző. Személy-jegy 1 ft. Kedvezőtlen idő esetén a nyári mulatság július hó 13-án tartatik meg. Felülfizetés köszönettel fogadtatik és hirlapilag nyugtáztatik.

(Ívó viz.) A dörsziki tér azon részén, hol a vármegye kutját tápláló forrás és ettől lejjebb egy kerek kut van, a város előjárósága az elmúlt héten egy újabb kutat ásott. Két ölnyi mélységben fakad a bőséges forrás, a mely hivatva lesz a mostani kerek kut pótolni. Ennek vizét be-

vezetik a vármegyei kut tárnájába, egyesítik ott a gyér forrással és így remélhetőleg rövid idő múlva vastagabb sugárban fogja ontani a közkút négy csöve a jó ivó vizet.

(Tavaszi mulatság.) A kereskedő ifjak nyári mulatsága, melyet a f. hó 15-iki kedvezőtlen idő miatt 18-án, az az szerdán tartottak meg a „Torzsáson“, a borongós idő beálltával anyagilag sikerültnek nem mondható; de annál nagyobb és szebb az erkölcsi siker. Azok, akiket az idő el nem ijesztett, s a mulatságon megjelentek, kedvesen töltötték el a délutánt, s az éj innen eső felét is; mert a mulatság hamisítatlan és fesztelen kedvvel belé nyúlt a késő éjszakába.

(Szentgyörgyi Dezső) városi mérnököt súlyos vesztés érte. Nem egészen egy éves egyetlen kis fia f. hó 20-án meghalt. Tegnap délután temették el nagy részvétel mellett.

(Tüzeset.) Folyó hó 17-én d. u. 4 órakor a m. é. k. v. főműhelyi pályaudvarán a kassai vonal mellett levő gép- és szerszámfelszer tetőzete egy mozdony szikráijától kigyuladt. A tüzet a főműhely személyzete csirájában elfojtotta, úgy, hogy a társulat vagyonát csekély tüzkárt érte. A tűznek gyors kioltása a nagy szélben igazán nagy szerencsének mondható, mert a kigyuladt szin mellett nagy szénraktár áll, melyben sok szén és értékes vasuti szerelvények vannak felhalmozva, s ezenkívül a felszer körül nagymennyiségű tüzfű és vasuti kocsik áll. A felszerben egy lokomobil és szerszámok vannak elhelyezve. A tűzjelre a városi tűzoltóság meglepő gyorsasággal érkezett meg a tűz színhelyére, s habár ez időre a tűz már kioltatott, ez esetenl is kitűnt, hogy az önkéntes tűzoltóság mily gyors segítséget nyújthat, nemcsak a városnak, hanem a távolabb eső gyártelepeknek is.

(Hány napilap jár Ujhelybe?) *Szendrey János* pósta- és táviró hivatalfőnök volt szives hozzánk beküldeni a következő statisztikát, melyből látható, hogy naponként hány példányban érkeznek Ujhelybe a politikai napilapok és pedig: A Budapesti Hirlap 92 pld., Budapest 46. Budapesti Ujság 7, Budapesti Tagblatt 2, Egyetértés 36. Fővárosi Lapok 4. Kisújság 12. Magyar Állam 7, Nemzet 2, Neues Pester Journal 44, Neus Politisches Volksblatt 4. Pester Lloyd 12, Pesti Hirlap 23, Pesti Napló 14. Politisches Volksblatt 8, vagyis összesen 313 politikai napilap, melyben a német sógor 68 példányszámmal, nem egészen 22%-el van képviselve.

(Esküvő.) *Nagy Péter*, miskolci gyakorló-ügyvédő, f. hó 17-én esküdött örök hűséget A.-Berec-kiben *Sziráky Vilma* kisasszonynak.

(A „Zemplén“ fekete táblája.) *Telhetyi, mert vasuti.* Hogy a zóna-jegy nem érvényes, ha csak az utas maga nem váltotta meg; és ha a jegyet kézalatt vásárolta: már 60 kr. utánfizetés mellett utashat egy 10 kr-os jeggyel. Így parancsolta ezt egy *Boronkai* nevű kalauz, a legénye-mihályi állomáson, mikor egy utas második csengetés után érkezvén az állomásra és a jegyet az állomás pincésétől, kinek több szomszédos jegye volt, megvásárolta. Nevezett kalauz gyönyörködvén a szegény utas aggodalmán nem engedte, hogy a pincéstől vásárolt jeggyel elutazhasson, s köve-

bozót sötétzöld pompája tükrözik vissza a smaragd zöld tükörben, melynek felszínét a számtalan apró pisztráng felcsapódása ezüst csikokkal szántja végig, midőn a kérész formájú és a vizszínt ellepő rovar után kapkod. A galíciai Kárpát-egyesület maga san fekvő menedékházának tornácáról gyönyörködünk e látványban. A tóból ered a Bialka vize, mely ezüstös habbá törve rohan a medrében fekvő sziklákra; a partján dusan tenyésző afonya, páfrány között tűnik el és csak küzdő, tomboló zugása hangzik felénk még a távolból. Előttünk a szeszélyes alkotású csúcsok. A szemben fekvő hegy oldalá bemélyed, ott fénylik a másik tó, a *tenger-szem*, 1587 méter magasban, ennek vize ezer sziklán átugorva rohan le 202 méter magasból a *Halas tóba*, jobbról, balról még néhány vizeses fut le a környező hegyekből a vízbe. Elragadó szépségű hely. Merengésünkből nagy zaj vert fel, a chaosból, mely úgy hangzott, mintha egy jó kedvű cigánybandától eredne, néhány „panye dobrodzseu“, „votku-votku“, „bigosa-bigosa“ volt kivehető, és a menedékház oldalán a partot képező, a későbbi jégkorszakból származó morána sánocról az erkélyre robotgott a hadsereg, mi a zajról itélve, annak tartottuk, pedig csak négyen voltak, egy hölgy és három ur. Az utobbiaknak nem volt sürgősebb dolguk, mint a házba rohanni, ott az ágyakat takaró fehér pokrócokból hármat a nyakukba keríteni és így jönni ki újra a házerkélyére, hol már az asztalon állott a „votka“ (magyarul krumpli-pálinka) és egy tál valami sárga étel. Nagy ét- és itvágygal estek neki a vándorok és mi is elhatároztuk, hogy neki fogunk a falatozásnak. Zsigó bátyám azt mondta, hogy nem tud tótul, engem nevezett ki főasztalnoknak. Az ajtófélfára kifüggesztett étlap ismeretlen ételeiből kibetűztem a tojást és rendeltem kettőt higan, apertoriumnak. Megjött, oda tették Zsigó bátyám elé a harmadnapos „veknivel“ és rozsdás

»eszcajggal« a tojást, rögtön megtanult ettől lengyelül. Bevezetés képen ugyan csak annyit mondott, hogy: »jajjaj!« de ez rozsz ortographiával azt jelenti, a mit lengyelül »yaya«, t. i. tojást. Nehogy valaki azt higye, hogy itt valami londoni gyárban készült gipsz tojást adnak az utasnak: úgy tállalják fel, amint, a hogy a tyuk megteremtette. Körülnézni körülnéztük, de enni már nem ettünk belőle. A másik asztalnál már a »Herbata« járja és sűrűn hordják a »Bigost«. Én is azt rendelek hát. Bent a konyhán egy nagy fedetlen vasfazékban fő a víz, egy bádorg kavés »ibrikbe« bele dobnak jó csomó fekete orosz théát, rá öntik a vizet, elébe teszik, inni is enni is van mit belőle. Cukor, az nem járja hozzá, rum sem, azt előbb megisszák »votka« alakjában, utána aztán 5—6 pohár herbata. Köszöntük alásan, igya a ki szereti. No de jön a Bigos. Nem tudom én, nem jól olvastam, vagy sajtó hiba van az étlapon, nem bigos ez, hanem legalább is *bidos*. Összel elrakják a káposztát hordóba, közé raknak juhust, ezt egy kicsit megmelegítik, aztán azt mondják, hogy tessék. Na, nekünk nem tetszett sehogyse, még Kirner Pál uram, a vezetőnk is, méltatlankodva utasította vissza a kinalást. Meg volt pedig az étvágy 12 órai gyaloglás után; de rólunk is el lehetett mondani, hogy: „hoch am Berge zict ein Greis, der sicht nicht zu helfen weis.“

Körüljártam a konyhát, mint a farkas a ki éhkinjában keresi — kit egyen meg. Találtam *zimjankit* vagy *is grulyet*, a tarisznyánkban volt még egy kis szalonna, hagyma. Elővettem Nyaska barátom tudományát és csináltam hirteleniben olyan »Zimianki miszanit« a mit nálunk hagymás krumplinak neveznek, hogy no! De már ez előbbi fogások bizalmatlanná tették az urambátyámat. Biharban se *zimjanki* se *krumpli számiska* nem járja, alig mert bele fogni, de aztán az üres tál dicsérte a szakácsot; hát még hogy eltűnt az a

10—12 pistráng a mit „heis-abgesotten“ a *la Tipcsi* csináltam. Ott fogta — néhány perc alatt — a *halas tóban* egy tót fiú. Volt ott Lipták Bartholomeus, menedékházi felügyelőnek fűszere, minden és még is »bigost« ettek, Asztalkendőket meg tisztaságot nem láttam az igaz, talán így kívánja a *bigos* a kit a jó Isten akár hová tegyen!

Lassanként ereszkedik sötétes szárnyain az éj, a nap még egyszer vissza-vissza néz a *halas tóba*, arany képének fénye áterjed az egész vizen, azt véled hogy egy óriási bibor és arany medence áll előttd.

A körülfutó bércek oldalait helyenkint megvilágítja egy egy sugár, a fehéres sziklán a sárga foltok, hol a kén kiverte magát, a zinóber zegzugos pirok [erei és a zöld mohá borította foltok a leszálló nap rózsá és lilaszínével kifényesítve, a távol kódében simának látszó falon, lefesthetlen és bámulatos látványt nyujtanak. Valóság ez a kép, nem álom. A Teremtő minden szin-pompát összehalmozott itt most erre a tündérszép alpesi vidékre. A nap aranyos, rózsaszín fénye, a távol hegyek kék és lilaszín korrajzain az erdők sötét kékes-zöldjén, a tó ezüst-zöld tükörén ezer sugárban török meg, és mégis minden összhangzó e színvegyülvékben. De nem hangzik össze az időközben 10—15 főre összegyűlt lengyel urak és dámak csiri-csári lármája, a köztük és velük egy asztalnál *herbatás* bocskoros vezetők konfidens viselkedése és a »bigos« illata.

Bevonultunk hát a menedékházba, hol 36 ágy van elhelyezve 2 teremben, tiszta ágyak fehér pokróc takaróval, gömbölyű szalmazsák, mit lefekvés előtt laposra kell verni. Talán meghozzák a nyugalmat, mit oda künn revolver lövéssel kerget el a »társaság«. Holnapra erőt kell gyűjteni, előttünk áll a Tátrában legnehezebben megmászható *Tengerszem csúcs*, a hová igyekezzünk Zsigó bátyám és

(Vége köv.) **En.**

Midőn e számadást közöljük, egyttal nagy köszönettel tartozunk Dókus Gyuláné ó nagyságának, valamint Adriányi Sarolta, Bakos Sarolta, Biringer Aranka, Éritz Gizella, Farkas Erzi és Irén, Lehóczky Rózsa, Neuwirth Vilma és Anna Polányi Rózsa, Répássy Olga, Spilenberg Sarolta, és Etelka, Tomcsányi Gizella úrhölgyeknek, a kik nemes fáradozásukkal a jövedelem gyarapításához oly hathatósan hozzájárultak; egyttal Csizy János műkertész urnak, a ki a sátor feldisztatását személyes fáradozásával intézte, s 300 db rózsát ajándékozott, melyek elárúsításából tekintélyes összeg folyt be; továbbá Korinko János és Pollacek Ignác urnak az omnibuszok díjtalan átengedéseért. Végül mindama hatóságok, testületek és urak, kik bármi tekintetben szíveségükkel és előfizetéseikkel a majális sikerét előmozdították, fogadják a jótékony cél nevében meleg köszönetünket.*

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1890. június hó 18-án.
A rendező bizottság nevében:

Friml Aladár dr., Fekete Fidéi,
gimnáziumi tanárok.

TANÚGY.

A paulai szent Vincéről nevezett irgalmas nővéreksátoralja-ujhelyi »Carolina« leánynevelő- és tanintézetben az 1889-90. tanévi nyilvános zárvizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: a) Népiskolában Junius 23. d. e. (kezdeté 9 órakor) az óvó-intézetben, d. u. szünet. Junius 24. d. e. (kezdeté 8 órakor) a IV. és V. osztb., d. u. (kezdeté 3 órakor) az I. osztb. Junius 25. d. e. (kezdeté 8 órakor) a II. és III. osztb., d. u. szünet. b) Externatban. Junius 26. d. e. (kezdeté 8 órakor) a III. és IV. osztb., d. u. (kezdeté 3 órakor) az I. és II. osztb. Junius 27. d. e. (kezdeté 8 órakor) a felsőbb leányiskolában d. u. (kezdeté 3 órakor) zene- és műének-vizsga. A hálat adó istentisztelet junius 28-án 8 órakor az intézőkápornájában fog megtartatni. E vizsgálatokra az illető t. szülőket és iskolabarátokat tisztelettel meghívja
az intézet elöljárósága.

Értesítés.

As.-a.-ujhelyi iparos tanuló-iskola évrő vizsgálati a következő sorrendben fognak megtartatni Junius 22-én d. u. 3-4-ig rajzvizsgálat a ref. fiiskolában; ugyanott folytatólag 4-6 óráig a II ik osztály vizsgálat. A III-ik osztályé junius 23-án d. u. 5-7-ig a ref. iskolában; az I. B. osztálynak junius 24-én d. u. 5-7-ig a róm. kath. elemi iskolában (klastrom); az I. A. osztályé junius 25-én d. u. 5-7 óráig szintén a klastrom mellett levő róm. kath. elemi iskolában; az előkészítő A. osztályának junius 26-án d. u. 5-7-ig a róm. kath. iskola I. oszt. termében az előkészítő B. osztályé junius 27-én d. u. 5-7-ig a gör. kath. iskola helyiségében.

S.-a.-Ujhely 1890. évi június hó 19-én.

Vágó Gyula,
ip. isk. igazgató.

A s.-a.-ujhelyi ref. egyház elemi iskoláinak évrő vizsgálati. junius 29-én fog megtartatni a templomban; még pedig d. e. 8-12-ig a fi-, d. u. 2-4 ig a leányiskola vizsgálati. Ezen vizsgálatok a szülőket és nevelésügy-barátokat tisztelettel meghívja — az egyhástandács elöljárósága.

A sátoralja-ujhelyi aut. orth. izr. népiskolában az ez évi nyilvános évrő vizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: u. i. junius hó 23-án, hétfőn, d. e. lesz az I. oszt., ugyanaznap d. u. a II. oszt. és 24-én, kedden, d. u. a III. és IV. oszt. vizsgálati, melyekre a t. szülőket és tanúgybarátokat tisztelettel meghívja. S.-A.-Ujhely, 1890. jun. 18. Az iskolaszék.

CSARNOK.

Hangverseny.

Hol egy dicsér tulzón s a más
Sintügy gyaláz: ott biztosan
Legbiztosabban a közép
Ponton leled meg a valót.
Lessing.

Hirnév réges-régen gondolataim egyik fő tárgya; üres órámban megfajtásán töröm a fejemet. Mert bizony sajátosságos valami az a hirnév! Egyre jó, a másra talán kevésbbé az. Egyik irónál közel napok előtt olvastam: »A fa ég, mert az ehez kellő anyagot magában tartalmazza és valamely ember híressé válik, mert az arra kellő anyag benne lakik. A hirnevet keresni nem lehet s hasztalan minden utána való kapkodás. Meglehet ugyan, hogy valaki illdomos magaviselete s különféle mesterséges eszközök által magának némi hirt szerez: de ha ben-

*) Ugy a jelen számadásnak mint a mulatság előkészítésére vonatkozó közlendőknek szívesen engedünk tért lapunk hasábjain.

sejében a drágakő hiányzik, hasztalan valami az s nem tart a holnapi napig sem*.

Hirnév előzte meg e város szülöttjének, Fűredi Eszter kisasszonynak, valamint a zongora művész, Somogyi Mórnak idejöttét. Sokan várvárták a napot, amelyen a két művész előadásában gyönyörködhetnek; mégis kevés számú hallgatósg jelenlétében tartották meg f. hó 19-én este 8 órakor, a »Vármegyeház« nagy termében hangversenyüket. És ez a kevés számú közönség is, mintha csaldott volna, lelkesültséget keveset tanusított; frenetikus tapsvihara, mely máskör biztat, bátorit, nem igaz szivből előtörő, hanem — és itt jelzőt nem találók — olyan óvatos volt.

Ki, vagy mi az oka ennek? — nem kutatom!

A tárgysorozat terjedelmes és változatos volt; jóllehet nem egy száma, mint például Schubertnek Vándordala, Meyernek Varázsda az ének számból, valamint Rubinstein Tarantellája a zongora számból kimaradt. Pedig mi, már legalább részünköröl, szívesebben elengedtük volna a »Das Erkennen Ballada« című német éneket. A németítés ellen ugvis uton-utfélen hangzik a panasz; ha már ug áll a dolog, ahogy áll: ne vigyük be a német nyelvet legalább a hangverseny terebe!

Mint említém, a tárgysorozat változatos volt. Képviselve volt ott: Weber, Liszt, Meyerbeer, Chopin, Mozart, Rubinstein; szóval valamennyi neves zeneszerző, akiknek darabjaiban az ihlettség minden árnyalata hol elandalítóan, hol lelkesítve; mélabusan vagy kedvrederítően nyilatkozik. A fölvetett darabok egy-ketteje ellen tehetnének talán kifogást. Chopin H-moll-ja helyett célszerűbb lett volna ugyanannak Grande Polonaise (fis moll) darabját, ezt a kiváló zenei terméket, melynél szebb darabja talán nincs is Chopinnak.

De erről nem szólunk!

A felvett darabok, az énekszámok, Fűredi Eszternek előadásában sikerültek. A kisasszonynak hangja a felső regiszterekben gyöngye; de tömöttebb, simulékonyabb, behizelgőbb és erősebb az alsó regiszterekben. Hangmodulációja a szöveghez alkalmazkodó; a pianissimóktól a fortissimóig nuanceval teljes. Ismert tehetségével elragadta a közönséget, mely tapssal adozott neki. Iskolája jó.

Somogyi játéka, precizióval teljes, szabatos; tehnikája kifogástalan. Kitűnt ez különösen a Liszt féle Rhapsodie Hongroise előadásánál, amikor is tehnikáját ragyogtatta. Somogyi nemcsak mint zongoraművész mutatta be magát ezen az estén, hanem mint szerző is. Egy igen kedves kis műdalt (Tavaszi dal) énekelt Fűredi kisasszony, melynek szerzője Somogyi. Ez a dalocska fölötté kedves; üde, mint a tavasz, nem hiába tavaszi dal; lágyan susogó, mint a tavaszi enyhe szél; ábrándos, mint a tavaszi esték. Kár, hogy szövege nem felel meg a dallamnak.

A helyárok fölötté borsosak voltak!

Kapás.

HUMOR.

Bölcs mondatok az iskolából.

Dobssé László oly sovány volt, hogy húsa sem volt.

Éva annyira nem szép volt, hogy Ádám egyedül udvarolt neki.

Az árpából, ha sertés eszi meg, lehet szalonna is.

Első Napoleon már azért is hires volt, mert első volt.

Ha Lajos király nem ment volna a mohácsi csatába, nem fult volna a Csele patakba.

Anteus, ha földhöz vágta, nagyon erős lett.

Leopold halála után nagyon megbánta, hogy oly rövid ideig uralkodott.

Ádám és Éva nem szerették a társaságot.

Felült pipájára és rágyujtott a lovára.

Partra szállottam és tova eveztem.

A kappan már azért sem kakas, mert az volt.

GODNOLATOK.

Az ostobák azt hiszik, hogy a kapitolum csak ug vehető be, ha előbb a libákat támadjuk meg.
Helne.

Vannak emberek, akik bölcsőjüket is a divat szerint öltöztetik.
Auerbach.

A türelem a remény művészete.
Vauvenargues.

A hosszú remény édesebb, mint a rövid meglepetés.
Jean Paul.

Némely ember annyira elszokik attól, hogy önálló véleménye legyen, hogy végre már fájni sem mer anélkül, hogy meg ne kérje a hőmöröt.

A halál mindnyájunkat földesurakká tesz.
Fáy A.

Dúsnak és szegénynek sorsát Isten birja.

Kocsis a szekérrel, biró a törvénnyel szokott álmodozni.

Nincs szaporája a bitangnak.

Ki hol bizik — ott hízik.

Jobb kevés bizonyos, mint sok bizonytalan.
(Régi magyar közmondások)

HIVATALOS RÉSZ.

Zemplésvármegye bizottságának S.-a.-Ujhelyben 1890. május 21-én tartott közgyűléséből.

148/9194. sz. Olvastatt az alispánnak, mint a vármegyei tiszt, kezelő-, segéd- és szolgaszemélyzet nyugdíjalapjára ügyelő választmány elnökének mult 1889 évről szóló jelentése.

A felolvasott jelentés tudomásul vétetvén, a »Zemplén« hiv. lepban egész terjedelmében közzététetni rendeltetett.

Kelt mint fent.

Jegyzette:

Prihoda Etele,
III. aljegyző.

Kiadta:

Vlozmány Ödön,
főjegyző.

Zemplésvármegye nyugdíj választmányától.

Jegyzőkönyv.

Az alispán akadályoztatása folytán az elnöki széket Viczmány Ödön főjegyző foglalván el, a 6998. szám alatt kibocsátott körlevélben a pénztár vizsgálat foganatosított. Melynek alkalmából a vármegye főszámvevője által 1663. szám alatt beadott jelentés felolvasatván a vizsgálat kiindulási alapjául, ezen jelentéshez csatolt, a pénztári állapot részletesen feltüntető kimutatás szolgált, melyszerint a nyugdíjalap törzs- és rendelkezési vagyonszege és a s.-a.-ujhelyi takarékpénztárban gyümölcsöző mult 1889. év végeig 47368 ft 98 krral mutatott ki.

A takarékpénztári könyvecskében feltüntetett összeg pontos utánaszámítása a bevételek és kiadásoknak az illető naplókkl összehasonlítása után a főszámvevői kimutatás 1. 2. 3. pontja alatt részlegetett összegekkel megegyezvén, a kimutatás helyesnek találtatott, és a nyugdíjintézet törzs- és rendelkezési alapja 47368 ft 98 krrban megállapított.

A főösszegnek ugyanezen kimutatásban feltüntetett utalvány-tervezete, az alapszabálynk 3. illetve 28. §-ának megfelelően kidolgozott művelnek találtatván, a választmány által elfogadott és ahoz képest a 47368 ft 98 krrból a törzs alapba 29730 ft 48 kr. a rendelkezési alapba 17638 ft 50 kr. beutaltatni határozatván, főpénztárnok a kimutatás közlése mellett ennek megfelelő elkülönítésre és az alap ily módon kezelésére utasított.

Egyidejűleg ezen vizsgálat alkalmából következő intézkedések tétettek:

1. A folyó kamatok kiszámításának helyesége ezttal megállapítható nem lévén, az utánaszámítással főszámvevő és Klein Tivadar árvpénztári ellenőr, mint szakértők bizatnak meg, és az eredményről a választmánynak jelentés tételre kéretnek fel.

2. Utasítottatik a főpénztárnok és főszámvevő, hogy jövőre a nyugdíjalapra vonatkozólag szabályszerű számadást készítsenek és azt a nyugdíj választmányának minden év február hó végeig terjeszszék be.

3. Tapasztaltatván, hogy a jelenlegi kezelés mellett a befolyó összegek takaréktári elhelyezése körül követett eljárásból kamat veszteség merül fel, minek megszüntetése céljából főszámvevő megfelelő kezelési rendszer kidolgozására és idevonatkozó javaslatának a választmányhoz bemutatására hivatik fel.

4. Tekintve, hogy a nmságu m. kir. pénzügyministernek ide vonatkozó rendelete szerint a nyugdíj alap tőke-kamat adómentesség kedvezményében is részesül, az alapnak a s.-a.-ujhelyi takarékpénztár által jelenleg fizetett 4% az általános pénzvviszonyokhoz képest csekélynek találtatván, utasítottatik a főpénztárnok, hogy addig is, mig a nyugdíj tőkék egy része érték papirokba elhelyezették igyekezzenek a nyugdíj tőkét a jelenlegi, esetleg más helybeli takarékpénztáraknál előnyösebb feltételek mellett elhelyezni és gyümölcsöztetni.

5. Végül, miután a nyugdíjtőkék egy részének értékpapirokba fektetésével a választmány által m. é. szept. 18 án 5772. sz. a. k. határozatával az alispán elnöklete alatt Karsa Ferenc vál. tag és a vármegyei főszámvevő már megbizattak, felhivatnak ezen küldöttség tagjai, hogy a megbizásban a nyugdíjalap érdekében mielőbb járjanak el, és erről jelentéseket a választmánynak mutassák be.

Ezen pénztár vizsgálat eredménye folytán a nyugdíj alap állapotára vonatkozólag a választmány elnöke a közgyűlésnek megnyugtató jelentéstétellel megbizott.

Kelt Zemplésvármegye nyugdíj-választmá-

Midőn e számadást közzük, egyuttal nagy köszönettel tartozunk Dókú Gyaláné ó nagyságának, valamint Adriányi Sarolta, Bakos Sarolta, Biringer Aranka, Éritz Gizella, Farkas Erzi és Irén, Lehoczky Rózsa, Neuwirth Vilma és Anna Polányi Rózsa, Répássy Olga, Spilenberg Sarolta, és Etelka, Tomcsányi Gizella úrhölgyeknek, a kik nemes fáradozásukkal a jövedelem gyarapításához oly hathatósan hozzájárultak; egyuttal Csizy János műkertész urnak, a ki a sátor feldíszítését személyes fáradozásával intézte, s 300 db rózsát ajándékozott, melyek elárúsításából tekintélyes összeg folyt be; továbbá Korinko János és Pollacsek Ignác urnak az omnibuszok díjtalan átengedéseért. Végül mindama hatóságok, testületek és urak, kik bármi tekintetben szíveségükkel és előzetéseikkel a majális sikerét előmozdították, fogadják a jótékony cél nevében meleg köszönetünket.*

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1890. június hó 18-án.
A rendező bizottság nevében:
Friml Aladár dr., Fekete Fidél,
gimnáziumi tanárok.

TANÚGY.

A paulai szent Vincéről nevezett irgalmas nővérek-sátorja-ujhelyi »Carolina« leánynevelő- és tanintézetben az 1889-90. tanévi nyilvános zárvizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: a) Népiskolában Junius 23. d. e. (kezdeté 9 órakor) az óvó-intézetben, d. u. szünet. Junius 24. d. e. (kezdeté 8 órakor) a IV. és V. osztb., d. u. (kezdeté 3 órakor) az I. osztb. Junius 25. d. e. (kezdeté 8 órakor) a II. és III. osztb., d. u. szünet. b) Externatban. Junius 26. d. e. (kezdeté 8 órakor) a III. és IV. osztb., d. u. (kezdeté 3 órakor) az I. és II. osztb. Junius 27. d. e. (kezdeté 8 órakor) a felsőbb leányiskolában d. u. (kezdeté 3 órakor) zene- és műének-vizsga. A halat adó istentisztelet junius 28-án 8 órakor az intézet-kapujánál fog megtartatni. E vizsgálatokra az illető t. szülőket és iskolabarátokat tisztelettel meghívja az intézet előljárósága.

Értesítés.

As.-a.-ujhelyi iparos tanuló-iskola évváró vizsgálatai a következő sorrendben fognak megtartatni Junius 22-én d. u. 3-4-ig rajzvizsgálat a ref. iskolában; ugyanott folytatólag 4-6 óráig a II ik osztály vizsgálat. A III-ik osztályé junius 23-án d. u. 5-7-ig a ref. iskolában; az I. B. osztálynak junius 24-én d. u. 5-7-ig a róm. kath. elemi iskolában (klastrom); az I. A. osztályé junius 25-én d. u. 5-7 óráig szintén a klastrom mellett levő róm. kath. elemi iskolában; az előkészítő A. osztálynak junius 26-án d. u. 5-7-ig a róm. kath. iskola I. oszt. termében az előkészítő B. osztályé junius 27-én d. u. 5-7-ig a gör. kath. iskola helyiségében.

S.-a.-Ujhely 1890. évi junius hó 19-én.
Vágó Gyula,
ip. isk. igazgató.

A s.-a.-ujhelyi ref. egyház elemi iskoláinak évváró vizsgálat. junius 29-én fog megtartatni a templomban; még pedig d. e. 8-12-ig a fi-, d. u. 2-4-ig a leányiskola vizsgálat. Ezen vizsgálatok a szülőket és nevelésügy-barátokat tisztelettel meghívja — az egyháztanács elnöksége.

A sátorja-ujhelyi aut. orth. izr. népiskolában az ez évi nyilvános évváró vizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: u. i. junius hó 23-án, hétfőn, d. e. lesz az I. oszt., ugyanaznap d. u. a II. oszt. és 24-én, kedden, d. u. a III. és IV. oszt vizsgálat, melyekre a t. szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja. S.-A.-Ujhely, 1890. jun. 18. Az Iskolaszék.

CSARNOK, Hangverseny.

Hol egy liésér tülzön s a más
Sintugy gyaláz: ott biztosan
Legbiztosabban a közép
Ponton leled meg a valót.
Lessing.

A hírnév réges-régen gondolataim egyik fő tárgya; üres óráimban megfejtésén töröm a fejemet. Mert bizony sajátságos valami az a hírnév! Egyre jó, a másra talán kevésbé az. Egyik írónál közeli napok előtt olvastam: A fa ég, mert az ehhez kellő anyagot magában tartalmazza és valamely ember híressé válik, mert az arra kellő anyag benne lakik. A hírnevet keresni nem lehet s hasztalan minden utána való kapkodás. Meglehet ugyan, hogy valaki ildomos magaviselete s különféle mesterséges eszközök által magának némi hírt szerez: de ha ben-

*) Ugy a jelen számadásnak mint a multság előkészítésére vonatkozó közlendőknek szívesen engedünk tért lapunk hasábjain.

sejében a drágakő hiányzik, hasztalan valami az s nem tart a holnapi napig sem.

Hírnév előzte meg e város szülöttjének, Fűredi Eszter kisasszonynak, valamint a zongora művész, Somogyi Mórnak idejét. Sokan várvárták a napot, amelyen a két művész előadásában gyönyörködhetnek; mégis kevés számú hallgatóság jelenlétében tartották meg f. hó 19-én este 8 órakor, a »Vármegyeház« nagy termében hangversenyüket. És ez a kevés számú közönség is, mintha csalódott volna, lelkesültséget keveset tanúsított; frenetikus tapsvihara, mely máskor biztat, bátorít, nem igaz szívből előtörő, hanem — és itt jelzőt nem találók — olyan óvatoss volt.

Ki, vagy mi az oka ennek? — nem kutatom! A tárgysorozat terjedelmes és változatos volt; jóllehet nem egy száma, mint például Schubertnek Vándordala, Meyernek Varázsda az ének számból, valamint Rubinstein Tarantellája a zongora számból kimaradt. Pedig mi, már legalább részünkről, szívesebben elengedtük volna a »Das Erkennen Ballada« című német éneket. A németesítés ellen ugyanis uton-útfélen hangzik a panasz; ha már úgy áll a dolog, ahogy áll: ne vigyük be a német nyelvet legalább a hangverseny terembe!

Mint említém, a tárgysorozat változatos volt. Képvisele volt ott: Weber, Liszt, Meyerbeer, Chopin, Mozart, Rubinstein; szóval valamennyi neves zeneszerző, akiknek darabjaiban az ihlettség minden árnyalata hol elandalítóan, hol lelkesítően; mélabusan vagy kedvrederítően nyilatkozik. A fölvetett darabok egy-kettője ellen tehetnénk talán kifogást. Chopin H-moll-ja helyett célszerűbb lett volna ugyanannak Grande Polonaise (fis moll) darabját, ezt a kiváló zenei terméket, melynél szebb darabja talán nincs is Chopinnak.

De erről nem szólunk!

A felvett darabok, az énekszámok, Fűredi Eszternek előadásában sikerültek. A kisasszonynak hangja a felső regiszterekben gyöngye; de tömöttebb, simulékonyabb, behizelgőbb és erősebb az alsó regiszterekben. Hangmodulációja a szöveghez alkalmazkodó; a pianissimóktól a fortissimóig nuanceval teljes. Ismert tehetségével elragadta a közönséget, mely tapssal adózott neki. Iskolája jó.

Somogyi játéka, precízióval teljes, szabatos; technikája kifogástalan. Kitént ez különösen a Liszt féle Rhapsodie Hongroise előadásánál, amikor is technikáját ragyogtatta. Somogyi nemcsak mint zongoraművész mutatta be magát ezen az estén, hanem mint szerző is. Egy igen kedves kis műdalt (Tavaszi dal) énekelt Fűredi kisasszony, melynek szerzője Somogyi. Ez a dalocska fölötté kedves; üde, mint a tavasz, nem hiába tavaszi dal; lágyan susogó, mint a tavaszi enyhe szél; ábrándos, mint a tavaszi esték. Kár, hogy szövege nem felel meg a dallamnak.

A helyárok fölötté borsosak voltak!

Kapás.

HUMOR.

Bölcs mondatok az iskolából.

Dobzse László oly sovány volt, hogy húsa sem volt.

Éva annyira nem szép volt, hogy Adám egyedül udvarolt neki.

Az árpából, ha sertés eszi meg, lehet szalonna is.

Első Napoleon már azért is híres volt, mert első volt.

Ha Lajos király nem ment volna a mohácsi csatába, nem fult volna a Csele patakba.

Anteus, ha földhöz vágta, nagyon erős lett.

Leopold halála után nagyon megbánta, hogy oly rövid ideig uralkodott.

Adám és Éva nem szerették a társaságot.

Felült pipájára és rágyújtott a lovára.

Partra szállottam és tova eveztem.

A kappan már azért sem kakas, mert az volt.

GODNOLATOK.

Az ostobák azt hiszik, hogy a kapitolum csak úgy vehető be, ha előbb a libákat támadjuk meg. Helne.

Vannak emberek, akik bölcsőjüket is a divat szerint öltöztetik. Auerbach

A türelem a remény művészete. Vauvenargues,

A hosszú remény édesebb, mint a rövid meglepetés. Jean Paul.

Némely ember annyira elszokik attól, hogy önálló véleménye legyen, hogy végre már fájni sem mer anélkül, hogy meg ne kérje a hőmérőt.

A halál mindnyájunkat földesurakká tesz. Fáy A.

Dúsnak és szegénynek sorsát Isten bírja.

Kocsis a szekérral, bíró a törvénnyel szokott álmódolni.

Nincs szaporája a bitangnak.

Ki hol bizik — ott hízik.

Jobb kevés bizonyos, mint sok bizonytalan. (Régi magyar közmondások)

HIVATALOS RÉSZ.

Zempléni vármegye bizottságának S.-a.-Ujhelyben 1890. május 21-én tartott közgyűléséből.

148/9194. sz. Olvastatt az alispánnak, mint a vármegyei tiszti, kezelő-, segéd- és szolgaszemélyzet nyugdíjalapjára ügyelő választmány elnökének mult 1889 évről szóló jelentése.

A felolvasott jelentés tudomásul vétetvén, a Zempléni hiv. lepban egész terjedelmében közzététetni rendeltetett.

Kelt mint fent.

Jegyzette:

Prihoda Etelka,
III. aljegyző.

Kiadta:

Viczmány Ödön,
főjegyző.

Zempléni vármegye nyugdíj választmányától.

Jegyzőkönyv.

Az alispán akadályoztatása folytán az elnöki széket Viczmány Ödön főjegyző foglalván el, a 6998. szám alatt kibocsátott körlevelében a pénztár vizsgálat foganatosított. Melynek alkalmából a vármegye főszámvevője által 1663. szám alatt beadott jelentés felolvasatván a vizsgálat kiindulási alapjául, ezen jelentéshez csatolt, a pénztári állapot részletesen feltüntető kimutatás szolgál, melyszerint a nyugdíjalap törzs- és rendelkezési vagyonszege és a s.-a.-ujhelyi takarékpénztárban gyümölcsöző mult 1889. év végeig 47368 ft 98 krral mutattatott ki.

A takarékpénztári könyvecskében feltüntetett összeg pontos utánszámítása a bevételek és kiadásoknak az illető naplókkal összehasonlítása után a főszámvevői kimutatás 1. 2. 3. pontja alatt részlegetett összegekkel megegyezvén, a kimutatás helyesnek találtatott, és a nyugdíjintézet törzs- és rendelkezési alapja 47368 ft 98 krrban megállapított.

A főösszegnek ugyanezen kimutatásban feltüntetett utalvány-tervezete, az alapszabálynk 3. illetve 28. §-ának megfelelően kidolgozott művelnek találtatván, a választmány által elfogadott és ahoz képest a 47368 ft 98 krból a törzs alapba 29730 ft 48 kr. a rendelkezési alapba 17638 ft 50 kr. beutaltatni határozatván, főpénztárnok a kimutatás közlése mellett ennek megfelelő elkülönítésre és az alap ily módon kezelésére utasított.

Egyidejűleg ezen vizsgálat alkalmából következő intézkedések tétettek:

1. A folyó kamatok kiszámításának helyesége ezuttal megállapítható nem lévén, az utánszámítással főszámvevő és Klein Tivadar árva-pénztári ellenőr, mint szakértők bizatnak meg, és az eredményről a választmánynak jelentés tételre kéretnek fel.

2. Utasítottatik a főpénztárnok és főszámvevő, hogy jövőre a nyugdíjalapra vonatkozólag szabályszerű számadást készítsenek és azt a nyugdíj választmánynak minden év február hó végeig terjeszték be.

3. Tapasztaltatván, hogy a jelenlegi kezelés mellett a befolyó összegek takaréktári elhelyezése körül követett eljárásból kamat veszteség merül fel, minek megszüntetése céljából főszámvevő megfelelő kezelési rendszer kidolgozására és idevonatkozó javaslatának a választmányhoz bemutatására hivatik fel.

4. Tekintve, hogy a nmságu m. kir. pénzügyministernek ide vonatkozó rendelete szerint a nyugdíj alap tőke-kamat adómentesség kedvezményében is részesül, az alapnak a s.-a.-ujhelyi takarékpénztár által jelenleg fizetett 4% az általános pénzvizonyokhoz képest csekélynek találtatván, utasítottatik a főpénztárnok, hogy addig is, míg a nyugdíj tőkék egy része érték papirokba elhelyeztetnék igyekezzenek a nyugdíj tőkét a jelenlegi, esetleg más helybeli takarékpénztáraknál előnyösebb feltételek mellett elhelyezni és gyümölcsöztetni.

5. Végül, miután a nyugdíjtőkék egy részének értékpapirokba fektetésével a választmány által m. é. szept. 18-án 5772. sz. a. k. határozatával az alispán elnökle alatt Karsa Ferenc vál. tag és a vármegyei főszámvevő már megbizattak, felhivatnak ezen küldöttség tagjai, hogy a megbizásban a nyugdíjalap érdekében mielőbb járjanak el, és erről jelentéseket a választmánynak mutassák be.

Ezen pénztár vizsgálat eredménye folytán a nyugdíj alap állapotára vonatkozólag a választmány elnöke a közgyűlésnek megnyugtató jelentéstételel megbizott.

Kelt Zempléni vármegye nyugdíj-választmá-

nyának S.-a.-Ujhelyben, 1890. évi május hó 17-én tartott ülésében.

Matolai Etele,

alispán,
mint a nyugd. vál. elnöke.

Tekintetes Zemplénvármegye törvényhatósági közgyűlésének. Tiszteleljes jelentése Matolai Etele alispának, mint a zemplénmegyei tiszti-, kezelő-, segéd- és szolgaszemélyzet nyugdíjalapjára ügyelő választmány elnökének a nyugdíjalap 1889. évi állapotáról.

Tekintetes Üzletségi közgyűlés!

A vármegyei tiszti, segéd, kezelő és szolgaszemélyzet nyugdíjalapjának mult 1889. évi állapotáról és a pénztár állásáról az alapszabályok 7-ik §-a 6-ik pontja értelmében jelentésünket a következőkben van szerencsénk a tekintetes közgyűlésnek tisztelettel betérjeszteni.

A nyugdíj alapot kezelő választmány mandatum m. 1889. évben lejárván a választmány tagjai az általános tisztújító közgyűlés által Diószeghy János, Szerviczky Ödön, Farkas Lajos, Beszterczey Ferenc, Dókus Ernő, Fejes István, a nyugdíj intézet tagjai által Karsa Ferenc, Chyzer Kornél dr. és Pékary Gyula választották meg. A nyugdíj intézet ugyancsak ugyanezen közgyűlésén az alapszabályok módosítása is elhatározatván az erre alakított küldöttség jelentését a közgyűlésnek tisztelettel bemutattam.

Az alapszabályok 7. §-a értelmében a fentebb jelzett testület lévén hivatva a nyugdíj ügyeit és a nyugdíj alap kezelését intézni, és afelett ellenőrködni, folyó évi május 17-én tartott pénztár vizsgálat alkalmával a nyugdíj alap vagyona az alapszabályok 3. §-ában felsorolt címeiken befolyt összegből 1889. december 31-ik napjáig 47368 ft 98 kr-ban állapított meg, amidőn is ezen összegből az alapszabályok 3. 4. és 18. §§-ai értelmében 29730 ft 48 kr. a törzsaaphoz, 17638 ft 50 kr. a rendelkezési alaphoz csatolhatni elhatározatván, főpénztárnok az alapnak ily módon elkülönítésére és kezelésére utasított.

Ezen tüzetes pénztár vizsgálat alkalmával úgy a pénztári kezelés, valamint a nyugdíj tőkék

elhelyezése körül a tapasztaltok alapján a célszerűbbnek mutatkozó eljárás követése iránt a választmány a szükséges intézkedéseket amint az ide-/-alatt csatolt jegyzőkönyvből kitünik megtette.

Az elmúlt év végéig a rendelkezési alap terhére következő nyugdíjaztatások történtek:

- 1-ször özv. Kozora Mihályné 1889. március 1-től évi 77 ft.
- 2-szor özv. Izsépy Kálmáné 1889. májustól évi 350 ft.
- 3 szor özv. Ujfalussy Mihályné 1890. január 1-től évi 200 ft.
- 4-szer özv. Markovics Miklósné évi 147 ft vagyis összesen évi 774 ft.

Ezekből látható, hogy a pár év óta keletkezett humanistikus intézmény jelen állapota, az alap kezelése és a szigorú ellenőrködés az intézmény felvirágzásának reményére jogosít, minél fogva tisztelettel kérem a tekintetes törvényhatósági közgyűlést, hogy ezen jelentést tudomásul venni és az alapszab. 7. §. 6. pontja értelmében közzétételre iránt intézkedni méltóztassék.

S.-a.-Ujhely, 1890. május 19.

Horváth,
vál. jegyző.

Matolai Etele,
alispán,
mint a nyug. vál. elnöke

Zemplénvármegye alispánjától.

A 10 járás: főszolgabíróinak.

Körözüvények.

I.

9753. sz. Körözütetés véget tudatom, hogy a hoóri határban 2 db kanca, az egyik 6 éves pej, a másik 4 éves szürke május hó 14-én bitangásban találtatott, s jelenleg a község birája által őriztetik. S.-a.-Ujhely, 1890. június 3.

II.

9914. sz. Közírré tétel véget tudatom, hogy M.-Izsépen egy 2 éves fekete szörü sárgás szarvu jó husu üsző bitangásban találtatott s az ottani községi bíró által őriztetik. S.-a.-Ujhely, 1890. jun. 8.

Matolai Etele, alispán.

8896. szám.

Zemplénvármegye alispánjától

10 főszolgabíróinak.

T. Abauj-Tornavármegye alispánjának átirata folytán körözütetés végett tudatom tekintetes főszolgabíró urral, hogy Abauj-Tornavármegyéhez tartozó Nagy-Rózsa községbe f. ápril hó 6-án egy körülbelül hatévesnek látszó fiugyermek tévedt, ahol is egyelőre gondozás alá adatott. Minthogy a gyermek sem nevét, sem születési avagy korábbi lakhelyét nem tudja, családi viszonyairól s az öt érdeklő körülményekről éppen semmitsem képes felvilágosításképen előadni, személyleírása közöltetik.

A fiugyermek kora: 6 év, haja: szürke, szeme kék, orra: kicsiny, tompa, szája: rendes, feltünő különös ismertető jele nincs, ezidőszerint mindkét füle fájós. Ruházata szegényes, szennyes, inge: kék-veres-sárgakockás, egy kis rongyos ujjas, barnavereses színű kopott nadrág.

S.-a.-Ujhely, 1890. május 24-én

Alispán helyett:

Viczmány Ödön, főjegyző,

Nyilt-tér.*)

Egész selyem nyomott Foulardok 1 frt 20 krtól
3 frt 90 krig
(körülbelül 450 különböző színben) öltözet és darabonként vámmentesen szétküld **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari szállító) gyári depója Zürichben. — Minták póstaforrával. — Levelek 10 kr. portóval.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Szerkesztőségi posta.

E. A. urnak Budapest. Levelet irtunk.
A. N. urnak Golop. A turnúr-t már Gvadányi korában is (100 éve mult) ösmerték minálunk. Gvadányi A világnak közönséges történetiá*-ban far-polo-nak nevezi — igen találóan!
Terenyés Vendel. Rege (?). Se ereje — Se velege!
F. A. urnak. K.-Holmeoz Fontosabb közlendők soroztják háttérbe. Nem fogunk megfelelkezni róla. Önsé róluuk.

Felelős szerkesztő:

DÓKUS GYULA.

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

H I R D E T É S E K.

3928. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

Az Izbugya községben gyakorolt italmérési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminisiteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezés megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi augusztus hó 10-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszék elé Kolos Gyula kir. törvényszéki bíró hivatalaszobájába kitüzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesitetik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi május hó 23-án tartott üléséből.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.

3985. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

Az Izb.-Radvány községben gyakorolt italmérési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminisiteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezés megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi augusztus hó 12-ik napjának d. e. 9 órája ezen kir. törvényszék elé Kolos Gyula kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitüzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesitetik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi május hó 30-án tartott üléséből.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.

Popper Lajos ezelőtt Lucius C. H. és Társa,

osztrák-magyar

Papir-Kárpit Gyári-Raktára

(Budapest, Andrássy-ut 12. szám)

a legközelebbi napokban a **Wiss Keresztély cukrászda és kávéház helyiségeinek** és több helybeli előkelő család lakosztályainak díszítése alkalmából be fogja mutatni e díszítésre vonatkozó szép mintáit. Az iparban, az iparművészetben való nagy előhaladásra mutatnak e minták s a díszítések, melyek a legfinomabb ízlésű szakértők figyelmét is magukra vonták.

Szolid munka mellett az árak is nagyon jutányosak lesznek; annál is inkább, mert a fentemlített helyiségek díszítése alkalmából munkásaim itt tartózkodnak, tehát azok esetleges lehívása alkalmából eredő tetemes utiköltségek, ez alkalommal megtakaríthatók.

Elismert tény, hogy a kárpit, mint szövet-imitáció a falak bevonására, stílusztikai rajza úgy, mint a színek összeállítása végett a legszebb és legfinomabb faldíszítmény és mindenkor a durva szobafestésnél elsőbbséget érdemel.

Hogy a kárpit megszerzése jelenleg nem jön többbe, mint a közönséges festés, háromszor tartósabb, mint az, könnyebben újítható s a kártékony férgék tartózkodását a falban lehetetlenné teszi. Ezen tulajdonságok mellett a kárpit a festést teljesen nélkülözhetőnek bizonyította.

Különösen felhívom ez alkalomból az építő-mesterek s az építkező uraságok figyelmét, mert a lakások kiadásánál a tapétákkal díszített szobák sokkal előnyösebb feltételek mellett adhatók ki, mint a festettek s hogy az építkezéseknél új enyvezési módunk mellett minden javítás ki van zárva.

Alulírott cég, mely a legutóbbi időben minden nagyobb magyar város nyilvános helyiségeit és szalonjait a legnagyobb megelégedés mellett díszítette, teljesen a kor színvonalán álló, gyönyörű rajzu mintáinak közszemléltre való kiállítására **Ormos Dezső** díszítő urat bízta meg, ki e czélból S.-a.-Ujhelyben a **Magyar Király** szállóban tartózkodik. — Szives megrendeléseit nevezett megbízottamnak kérem részemre átadni.

Kiváló tisztelettel

Popper Lajos,

ezelőtt Lucius C. H. és társa,

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek és Ormos Dezső ur meg van bízva netaláni szükségletre a vidékre is elmenni.

Tk. 1460. sz. 1890.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zemplénvármegye árszéké végrehajtatónak Balla Mihály végrehajtást szenvedő elleni 108 frt 50 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró) területén levő S.-a.-Ujhely község és határában fekvő a s.-a.-ujhelyi 1501. sz. sz. tjkvben Balla Mihály tulajdonánál jegyzett 831. hr. sz. közös bejárati belhelyre és 400 öi. sz. házra 600 forint; — a 6888/a. (6890—6891) hr. sz. a. feketehegyi rét és dézsmás szőlőre 100 forint, a s.-a.-ujhelyi 1910. sz. tjkvben 8167. hr. sz. a. szinte Balla Mihály tulajdonánál jegyzett szőlőre a veres földön 10 forint ezenel megállapított kikiáltási árban elren-

delt, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi július hó 10-ik napján d. e. 9 órakor S.-a.-Ujhelyben a kir. tvszék tkkvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 60 ft, 10 ft és 1 ftot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 42. §-ában jelz. árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminisiteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes évtékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszer elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1890. ápril hó 8-án.

Kolos, kir. tvszéki bíró

A legkedveltebb és legelterjedtebb fővárosi napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

1-3

Szerkesztők és lap tulajdonosok:

CSUKÁSSI JÓZSEF és RÁKOSI JENŐ.

Előfizetési árak: Egy óra 1 ft 20 kr. Egy negyedre 3 ft 50 kr. Félévre 7 ft.

Még június hó folyamán

megjelenik a „BUDAPESTI HIRLAP”-ban Stanley könyve a legújabb afrikai utazásról:

A LEGSÖTÉTEBB AFRIKÁBAN

melyet az egész művelt magyar közönség nagy érdeklődéssel vár. Az érdekes mű az összes jogosított könyvkiadásokkal (köztük a magyar jogosított könyvkiadás is) egyidejűleg fog megindulni.

A július elejével belépő új előfizetők STANLEY KÖNYVÉNEK addig megjelent részét INGYEN kapják meg.

A „Budapesti Hirlap” az egész fűrdő-évad alatt előfizetőinek kívánságára a lapot bárhova utéruk küldi még akkor is, ha a nyáron át többször változtatnak tartózkodási helyet.

Az előfizetési összeg legelőszerűbben postautalványon küldhető következő címen:

„Budapesti Hirlap” kiadóhivatala Bpsten, Kalap-utca 16.

Egy jó bizonyítványokkal ellátott és szakmájában teljesen képzett

okleveles gépész

ajánlkozik akár gőzgépekkel ellátott malomra, akár pedig uradalmakba gazdasági gépek javításához, nyári csépléshez avagy mint éves gépész.

Bővebb felvilágosítással szolgál *Spettl József* Sárospatakon.

373/90. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881-k évi LX t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósnak 4379/87. és 5547/87. sz. végzésével Spekál János és Spekál Albert, továbbá Bilitz Sándor és társa felperesek részére Goreczky Sándor és neje Szeszlyák Regina és Szeszlyák Mária alperesek ellen 100 ft és 75 ft 55 kr. tőkék s jár. erejéig elrendelt kieli végrehajtás folytán nevezett alperesektől S.-Patakon, 1887. évi aug. hó 4-én le- és felülfoglalt 660 ftra becsült ingóságokra a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósnak 2290/890. sz. kiküldött végzése folytán az árverés elrendeltévé, annak a helyszínén, vagyis S.-Patakon alperesek lakásán leendő megtartására határidőül 1890. évi június hó 24-ik napjának délutáni 2 órája tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt gazdasági eszközök, háziutorok élet- és szénatermények s egyéb különféle ingóságok az 1881. 50. t. cz. 107. és 108. §§-ai szerint a legtöbbet ígérők készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak egyttal mindazok, a kik a lefoglalt tárgyakra elsőbbséggel bírnak, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulírt végrehajtónál, az 1881. 60. t. cz. III. §-a értelmében, a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1890. évi június hó 12. napján.

Pál Lajos, kir. bír. végrehajtó.

WIRTHSCHAFTER SAMUEL

W gálszécsi lakos elfogadott, és Wirthschafter Márkus

kassai lakos kibocsátott,

bíróilag megítélt 6000 forint váltó-

követelés névértéken alul eladó. —

Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatalban.

7-10

Róth Bernát

vaskereskedő és bortermelő

S.-a.-Ujhelyt.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy saját termésű aszu és szomorodni boraimat alant jegyzett árakon árusítom el, u. m.:

Szomorodni borok régiek és finomak literenkint 55 krtól 90 krig.

Aszu borok régiek és nagyon finomak palaezkonként 1 ft 20 krtól 2 ft 20 krig.

Magamat a tisztelt közönség pártfogásába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel
Róth Bernát.

7-10

3986. szám.

P. 1890. Hirdetmény.

A Kaponya községben gyakorolt italmérés jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889-ik évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9 és 10-ik §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi aug. hó 13-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszék elé Kolos Gyula kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitüzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi május hó 30-án tartott üléséből.

Rácz, jegyző. Hammersberg, elnök.

3984. szám.

P. 1890.

Hirdetmény.

A Gesztely községben gyakorolt italmérés jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi aug. hó 11-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszék elé Kolos Gyula kir. tvszéki bíró hivatalos szobájába kitüzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak, az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi május hó 30-án tartott üléséből.

Rácz, jegyző. Hammersberg, elnök.

108. 129. sz.

1890.

Árverési hirdetés.

Alulírott kir. végrehajtó közhírré teszi, hogy Barto Vilmos és neje 283 ft 48 kr. s jár. iránti és Farkas Józsefnek 250 ft s jár. iránti Karácsonyi Mihály tokaji lakos elleni ügyekben az árverés a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszéknek 1937/890. p. sz. a tokaji kir. járásbírósnak 1037/890. p. sz. végzése alapján 1890. évi június hó 26-ik napjának délelőtti 9 órára alperes Karácsonyi Mihály lakására kitüzetett, midőn az alperestől le- és részben felülfoglalt 933 ft 90 kr. becsértékű, háziutorok, szüretelő edények szarvasmarhák, és építőanyagokból álló ingóságok készpénzfizetés mellett becsáron alol is eladtni fognak.

Kelt Tokajban, 1890. júni 10-én.

Fekete Zsigmond,
bir. végrehajtó.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezte a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félt köztölt szénadtartalma kiváló hatásonak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, ahol a szabadszénasv csekélyebb jelenléte megóvja a beteg a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félt köztölt szénasv gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-fő-rás azon kiváló előnyét is, hogy a h. l. szabadszénasvattal szemben erősebb ásványvizek, mint a **sektor-igleichenbergi** **tüdőbujokban**, különösen **tüdővérzésnek** ár nem alkalmazható, a Margit-f. rás itt is a legjobb hatás mellett folyton használhatók.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetében, különösen a lefoglaltabb **Görbersdorf** **Dr. Navrátil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barás; Bécsben: Dr. Hamberger, Dr. Duschek,** stb. a legjobb eredményekkel alkalmazzák a légző-, emésztő- és huzgyszervek általános megerősítését.

Mint ivóvíz préservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb Trieszt-, Fume- és hazánkban a **KOLERA** megbetegedés ellen

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár **ÉDESKUTY L.**

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Szaftalan és nyomban szárado

Ca 10 Mtr. 1 Ko 1 frt 50 kr. Befed minden előbbi mázt

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használhatósanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajtaknak sajátja, elkerültek. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymázt, sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olaj festék földi be a pallót s egyttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen) új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel mar bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem földi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetmtr. (két középnyagú szobára való) 5 ft. 90 kr., vagy 9 ft. márká. A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen s bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

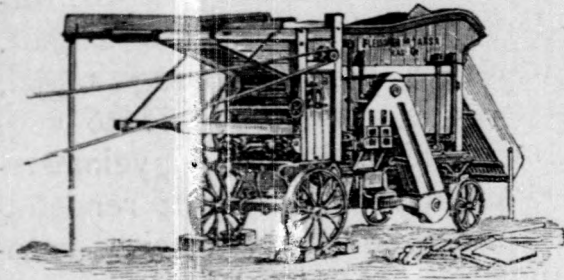
Christoph Ferenc, A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója, **Prága, K. Berlin.**

A valódi minőségben csakis Özv. Malártsik Györgyné üzletében kapható S.-a.-Ujhelyt.

FLEISCHER és TÁRSA

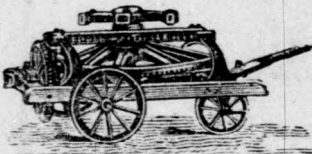
gépgyára és vasöntője KASSÁN, eperjesi-ut 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírű gépeit a közeledő nyári időnyre, nevezeten:

4-6

továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-berendezéseket, m. p. Henze-főzők, kavarázó-készülékek, maláta- és burgonya-zuzókat, olajsajtókat és olajmag-pörkölőket stb.

Cséplőkészületeit könnyű járással, járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi-cséplőgépeit, járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

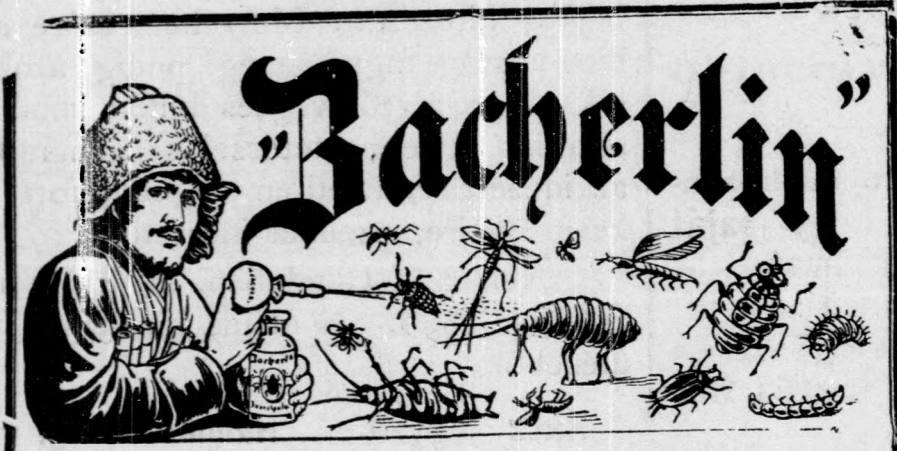
Baker- és magtár-rostait,

Gépgyárunkban gyártmányainkban jelentékeny készletet tartjuk állandóan s bizományi raktárt:

BEHYNA TESTVÉR uraknál S.-A.-UJHELYBEN.

Gazdasági gépeink képes, valamint öntődénknék gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

A körülbelül huszezer raktárban eladott és e helyeken minden tovar ellen legjobb irtószernek bizonyult

ismét olcsóbb

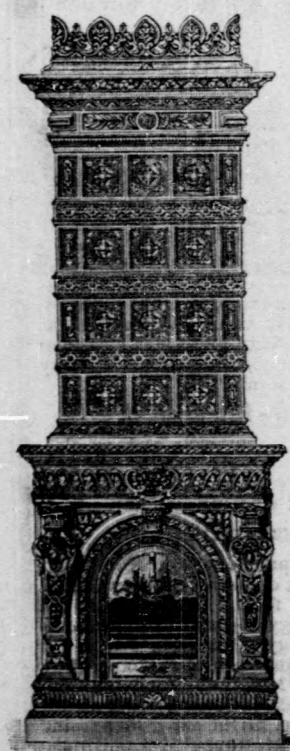
lett.

A valódi üvegek J. ZACHERL névvel vannak ellátva és mátol kezdve 15 kr., 30 kr., 50 kr. és 1 frtért kaphatók.

E kiváló különlegesség, meglepő erővel és gyorsasággal pusztít minden férget lakásokban, konyhákban és szállodákban, butor-és ruhákban, nemkülönben házi állatainkban, istállóknak, üveg-házaink és kertjeinkben lévő ültetvényeken. A mi papírban lesz kimérve, az sohasem »Zacherl különlegesség!«

Csak eredeti üveg s valódi minőségben kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Zlinszky József, Kincsesy Péter, Reichard testv., Reichard Gyula, Behyna testvérek és Cs. Buday Ákosnál.
Sárospatakon: Pavletits Györgynél.
Tokajon: Reiner D. és Olay La'osnál.
Nagy-Mihályban: Marmorstein Eugen Glück Mór és Bucinszky Lajosnál.
Szerencsén: Rochlitz Rezsőnél.
Tarezalón: Lazary Gyulánál. 7-12

5-7

Az „Eperjesi Népbank“ kályhagyára, mely a legújabb időben Eperjesen épült s a külföldi gyárak mintájára a mai kor igényeinek megfelelőleg tetemes költséggel rendeztetett be, azon kellemes helyzetben van, hogy az első rangú külföldi gyárak módja és mintái szerint készített hazai gyártmányaival a fokozottabb igényeknek is, még pedig a külföldieknél jutányosabb árakon, megfelelni képes

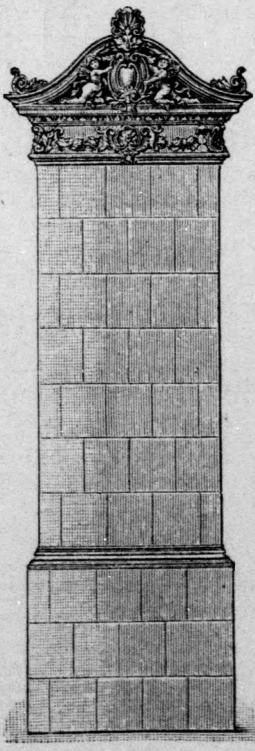
Miért is igen jó minőségű és izlésteljes kivitelű **cserép kályháinak**

nagyobb választékát és készletét, felállítással, vagy anélkül a t. cz. közönségnek távolabb fekvő vidékekre is, megvételre ajánlja.

A minták megtekinthetők, az árjegyzékek kaphatók és a megrendelések tehetőek S.-a.-Ujhelyben

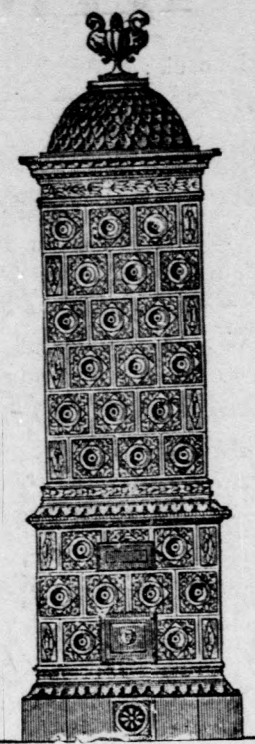
Behyna testvérek

czégnél, vagy Eperjesen a tulajdonos „Eperjesi Népbank“-nál.

5-7

Valódi krakói cserépkályháimat

1-30

a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlva van szerencsém ezennel jelenteni, hogy krakói gyáram ezeknek készítését ujonnan **tökélyesbítette**, hogy így, a már eddig is kitünő minőség, **szépség** és **páratlan jószágért** kiérdemelt országos jó hírnevét ezentul is annál biztosabban fenntarthassa.

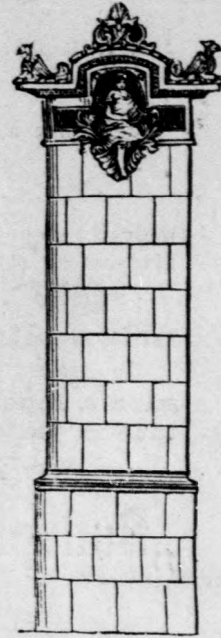
Sikerült továbbá, egy más hasonrangú tiszta tűzálló (Chamatte) agyag készítményeinek eladását átvenni, a honnan ugyanis a kékre márványozott s **nem** elegendő izléses kályhák helyett a **másodosztályú fehér kályhákat** igen jutányos árakban szállithatom.

Megrendeléseket kérek Reichard Mór és fia urak vagy Thoman Vilmos urhoz S.-a. Ujhelyben vagy hozzám beküldeni.

Legmélyebb tisztelettel

Linkesch Samu özv. Eperjes.

Képes árjegyzékek és mintacserepek bérmentve.

Répatermelők figyelmébe!

Gróf Schönborn-Buchheim vasgyára Frigyesalván (Bereg megye), ajánlja háromféle nagyságu, bessemer aczélból készült

répa-kapait ugyszintén **répa-kiemelő villait**

fanyéllal vagy a nélkül.

Mintával és árjegyzékkel szivesen szolgál a fenti vasgyár felügyelősége. 6-10

Fürdő és vendéglő megnyitás!

Tisztelettel tudatom a t. cz. közönséggel, hogy homonnán a Fürdő-utca 16-ik sz. saját házamban egy

göz- és kád-fürdőt

építtettem és azt a kor igényeinek megfelelőleg — kényelmesen berendezve meg is nyitottam.

A fürödni vágyó és utazó közönség szives tudomására hozom, hogy ujonnan épült és kényelmesen berendezett szobák; izletes magyar konyha és kitünő magyar italokkal szolgálhatok, melyek feltünő olcsó áron számtatnak.

A t. cz. közönség szives pártfogásáért esedezik.

Várady József,
fürdő tulajdonos.

Málczán özv. Bernáth Dánielné 380 holdas szántó föld és rét, kényelmes lakás s gazdasági épületekkel kellően ellátott birtoka 1891. január 1-étől bérbe adó.

Bővebb fölvilágosítást ad

Klein Tivadar,
árvaszéki ellenőr.

3987. szám.
Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Falkus községben gyakorolt italmérési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazságügyministeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezés megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi augusztus hó 25-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszeknél Kolos Gyula kir. törvényszéki bíró hivatalos szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetésül az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszeknek 1890. évi május hó 23-án tartott üléséből.

Rácz, jegyző **Hammersberg, elnök.**